

Driver Needed, Owner op. needed

**ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ
ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ**

209-479-0242

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

VOL - 5 ISSUE - 40 **Postal Address** **www.deshdooba.com**
January 11, 2017 **5101 Doe Hollow Pl, Antelope, CA-95843** **www.ambedkartimes.com**

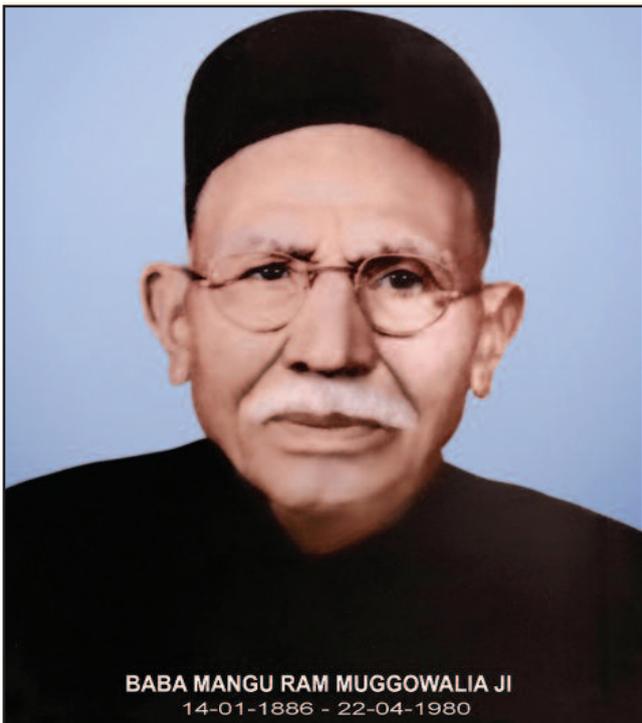
Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਰਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdooba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

BABA MANGU RAM MUGGOWALIA JI
14-01-1886 - 22-04-1980

ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਅਤੇ 'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਨ ਗਦਰੀ ਬਾਬਾ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁੱਗੇਵਾਲੀਆ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ। (ਸਬੰਧਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਫਾ 11 ਤੇ ਦੇਖੋ)

ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਮੇਲੇ ਨੇ ਛੱਡੀ ਅਮਿੱਟ ਛਾਪ। (ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 4 ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਫਾ 12-13 'ਤੇ)

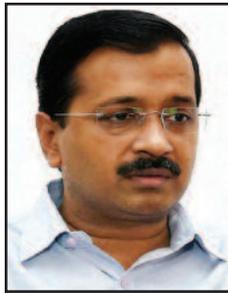
ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਤੇ ਐਕਸੀਕਿਊਟਿਵ ਬੋਰਡ ਦੀ ਚੋਣ ਅਦਾਰਨੀ ਅਮਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਜਿੱਤੀ (ਰਿਪੋਰਟ ਸਫਾ 3 'ਤੇ)

ਕੌਣ ਬਣੇਗਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਗਲਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ?

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਬਿਊਰੋ)- ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਬੇ ਪੈਰੀਂ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਫਸੀ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਵੋਟਰ ਹੀ ਤਹਿ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਿਆ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ 'ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ' ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਛੋਟੇਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ 74 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 43 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਲੋਹੜੀ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ '55 ਮੈਂਬਰੀ ਟੋਲੇ' ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਅਰਵਿੰਦ

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਖੇਡੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ, ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ।

ਜਦੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 52 ਅਬਜ਼ਰਵਰਾਂ ਦਾ

ਬਿਸਤਰਾ ਗੋਲ ਕਰਨਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੰਤ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਖਿਸਕਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਚਿਹਰੇ ਮੁਹਰੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਭਾਰਗਵ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਆਏ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਭੁਲਾਵਾ ਪਾਉਣ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਉਪਰ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਗਲਬਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਮੁੜ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿਸੋਦੀਆ ਦੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉਪਰ ਭੰਬਲਭੁਸੇ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਉਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਨਾਮ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ

ਗੈਰ-ਜੱਟ। ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਤਜਰਬਾ ਕਰਨਗੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਫਿਲਹਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇੰਧਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਹਿ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਫਿਲਹਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਬਸਪਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 39 ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਫਿਲਹਾਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨ ਕਰਨੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਤਿਕੋਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ/ਸਰਵੇਖਣ ਭਰਮ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਣੇ

ਜਨਰਲ ਬਨਾਮ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਦਿਲਚਸਪ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਿਖਰ ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਮ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਘਟੀ, ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪੱਖੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਲਿਫਾਫੇਬਾਜ਼ੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਬਿਊਰੋ)- ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਝੰਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੈਨਰ ਹਨ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਖਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੱਗਭੱਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਲਚਸਪ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਥੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਜੇ. ਜੇ. ਸਿੰਘ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਡਟ ਗਏ ਹਨ। ਪਟਿਆਲੇ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ-ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਜਨਰਲ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਚੋਣਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 18 ਤੇ)

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay Broker
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Fax: (510) 742-8121

ਬਸਪਾ ਵੱਲੋਂ 19 ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ

ਜਲੰਧਰ- ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਰੱਤੂ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਤੋਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਰੁਚਲ ਸੁਖਲਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੰਕਰ ਡਾਲੀਆ, ਨਾਭਾ ਤੋਂ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਮਰਾਲਾ ਤੋਂ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਦੂਲਗੜ ਤੋਂ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਬੁਦਲਾਡਾ ਤੋਂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਰਥ ਤੋਂ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਜੀਰਾ ਤੋਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭੁੱਚੇ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਮੁਮਤਾਜ਼, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਮੇਜਰ ਸੋਮਨਾਥ, ਸੁਨਾਮ ਤੋਂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਕਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਜਨਾਲਾ ਤੋਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੁੰਗ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਤੋਂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਠਿੰਡਾ ਰੂਰਲ ਤੋਂ ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਭਦੌੜ ਤੋਂ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਧਰਮਕੋਟ ਤੋਂ ਡਾ. ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
Payroll Services & Bookkeeping Services
* We are in this business since 1989.
Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

SANDHU IMMIGRATION CONSULTANT

ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਲਈ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਆਦਿ ਲਈ ਮਿਲੇ
Passports, Political Asylum, Visas, Green Cards, 1-9 Notary, Immigration Forms, Citizenship, Spouse/Family Petitions, Study Visas

All Kinds of Immigration Forms/Petitions/Visa U-Visa WE OPEN 7-DAYS A WEEK

MANDEEP SANDHU Note: I am not an Immigration Attorney. msandhu2014@gmail.com (CST# 2122162-50)

"We sell International and Domestic Airline Tickets on Low Airfares!"
(209-373-3562) 3222 PENELOPE DR. STOCKTON, CA- 95212 (NEAR HWY 99 ON MORADA LANE)

ONE REALTYONEGROUP AMERICAN

ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਅਜਾਈਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿਚ ਲਾਓ, ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਘਰ ਲੈਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਵਕਤ

ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ 510-689-4625
CalBre # 01423409

42820 Albrae St., Fremont, CA 94538

Raja

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

CATERING SERVICE
 Wedding Ceremonies | Receptions
 Birthday Parties | Corporate Events
 Religious Gatherings
 Picnics/Bar-B-Que

ITEMS SERVING
 All Kinds of Sweets | Snacks
 Chaat Stall | North Indian Cuisine
 Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

ADDITIONAL SERVICE
 Warmers | Chaffing Dishes
 China & Silverware
 Linen Rental | Waiters
 Bartenders

CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
 WORK (510) 489-9100
 CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

 Find us on **facebook.**
  Follow us on **Twitter**
[rajasweetsandcatering](http://rajasweetsandcatering.com) [rajasweets](http://rajasweets.com)

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES

CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
 DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ
 ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

CHAAT PLATE

ONLY FOR **\$2.99**

WE HAVE LARGEST COLLECTION FOR INDIAN FIJIAN & PAKISTANI GROCERY

MUSIC, FABRIC ARTIFICIAL JEWELRY, SWEETS, FRESH VEGETABLES & MORE..

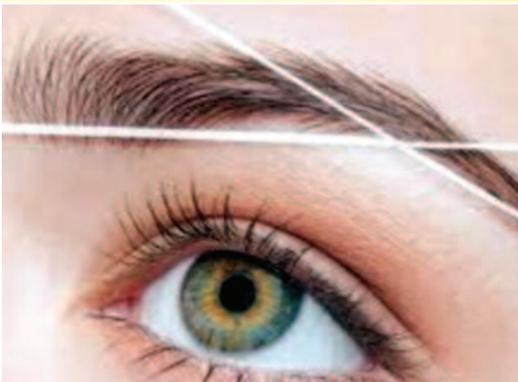

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਬਰਿੰਦਰ ਬੰਗੜ

Super Eyebrow Threading Now Open

Eyebrow Threading & Henna Tattoo

7 times, Get 8th one free!

Inside India Market

SACRAMENTO
 5203 EKLHORN BLVD
 SACRAMENTO CA 95842
 916- 338-5511

WALK
INS
WELCOME

ROSEVILLE
 1265 PLEASANT GROVE BLVD.
 # 100 ROSEVILLE, CA 95747
 916- 786-7666

Cell :
916-338-5511

Email: IndiaMarketRoseville@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

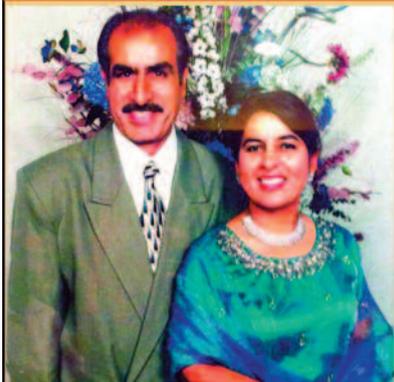
Kash FABRICS

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

- * ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ
- * ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ, ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾਡੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।
- * ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀ. ਵੀ. ਡੀ. ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।
- * ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Appointments & Walk-Ins Welcome
Tuesday - Sunday: 11 AM - 8 PM

Threading Salon
 Specializing in:
 Eyebrow Threading \$5
 Full Face Threading, Facial,
 Unique Mehndi Designs,
 Natural Henna for Hair

KASH FABRICS

ONE STOP SHOPPING CENTRE
 29576 Mission Blvd, Hayward, CA 94544
 Tel: (510) 538-1138, Fax: (510) 538-4737
www.Kashfabrics.com

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਗਾ ਅਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਗਾ Like us on Facebook | Follow us on Instagram

INDIA BAZAAR

Jai Ram Gaught Harjit Gaught (Happy)

INDIAN, PAKISTANI & FIJIAN GROCERIES

WE ARE OPEN 7 DAYS A WEEK
 9:00am to 8:30pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

WE ACCEPT FOOD STAMPS ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

CALL TO HAPPY
 Cell: (415) 706-7027
 Ph: (209) 478-0285
 Fax: (209) 477-3206

EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES
1304-E HAMMER LANE, SUITE 12, STOCKTON CA, 95210
 EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ ਸੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਗੂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਾਲ 2016 ਦੀ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਸਦਨ ਤੇ ਸੈਨੇਟ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਐਮੀ ਬੋਰਾ ਜੋ ਕ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸਾਮਲ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰ ਓ ਖੰਨਾ, ਪਰਮੀਲਾ ਜੈਪਾਲ ਤੇ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸਨਾਮੂਰਤੀ। ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਇਸ

ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਗਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਰਜੀਨੀਆ ਤੋਂ ਡੈਮੋਕਰੈਟ ਸੈਨੇਟਰ ਮਾਰਕ ਵਾਰਨਰ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੈਂਸ ਦੇ ਸਹਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਾਮਲ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਪ ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਟਿਮ ਕੈਨੋ, ਸੈਨੇਟਰ ਡੈਨ ਸੁਲੀਵਨ, ਨੈਨਸੀ ਪਲੋਸੀ, ਜੋ ਕਰੋਲੀ, ਕੈਰੋਲਨ ਮਾਲੋਨੀ, ਤੁਲਸੀ ਗਬਰਡ ਆਦਿ ਕਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸੇਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਦੂਤ ਨਵਤੇਜ ਸਰਨਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਤੇ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਬੋਰਡ ਦੀ ਚੋਣ ਅਟਾਰਨੀ ਅਮਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਜਿੱਤੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ 9 ਵਿਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਬੋਰਡ ਤੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੀ ਹੋਈ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅਮਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਉਕਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਵਾਲਾ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਧੜਾ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਲਕ ਗਰੋਵ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵਾਲੇ ਧੜੇ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਅਮਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 350 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਤੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਜੋ ਸੱਤ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਵਿਚ ਮਾਈਕ ਹੇਠੀ, ਅਮਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਚਿੱਕ ਮਰੀਨੋ, ਮਾਈਕ ਵਾਈਟ ਸਾਈਡ, ਮੈਗੂਅਲ ਕੋਰਡਾਨਾ, ਟਰਿਸਟਨ ਬਰਾਉਨ ਤੇ ਪੀਟਰ ਬਰੋਗਨ ਜੇਤੂ ਰਹੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੇ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਆਰੰਭ ਹੋਈਆਂ, ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵੀ ਵਧੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਬਿਊਰੋ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਲਕੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੇ ਉਪ ਚੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਭਲਕ ਤੋਂ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਤਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਭਲਕ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ

ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ 18 ਜਨਵਰੀ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। 19 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗੜਾਂ ਦੀ ਪਤਰਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 21 ਜਨਵਰੀ ਤਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 21 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ ਲਈ ਵੋਟਾਂ 4 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤਕ ਪੈਣਗੀਆਂ ਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦਾ ਵੱਕਾਰ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਸਪਾ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ, 'ਆਪ' ਦੇ ਬਾਗੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਧਰ-

ਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਫਰੰਟ, ਖੱਬੇ ਫਰੰਟ ਸਮੇਤ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਆਪ' ਨੇ ਪਹਿਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚੇ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 93 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਲਕੇ ਤਕ 23 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਅਜੇ 39 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਧਰ-ਮਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਫਰੰਟ, ਬਸਪਾ, ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਆਪਣਾ

ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕੁੱਝ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੰਸਦੀ ਸੀਟ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ ਲਈ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਭਲਕ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਂਗੜ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਸੰਸਦੀ ਸੀਟ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਭਾਜਪਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਨੇ ਅਜੇ ਤਾਈਂ ਉਮੀਦ-ਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੈਦਾਨ ਭਖ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗਰਮ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਤੋਹਮਤਬਾਜ਼ੀ ਵੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

350ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਲਾਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕਰੇਗੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਬਿਊਰੋ)- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ 350ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਕੀਤੇ ਲਾਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਹਰੇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਅਜੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।' ਸ੍ਰੀ ਬਡੂੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰੇਗੀ।

ਜਿੜ ਬੂਰੇ 'ਤੇ, ਖਿਓ-ਪੁੱਤ ਡਾਂਗੋ-ਡਾਂਗੀ

ਲਖਨਊ (ਬਿਊਰੋ)- ਯੂਪੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਨਾਲ ਇਥੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਲਾ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੱਲ੍ਹ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੁਰ ਨਰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਖਿਓ-ਪੁੱਤ ਵਿਚਾਲੇ 90 ਮਿੰਟ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰਲੇ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਪਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯਾਦਵ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਬਾਹਰੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬੈਠਕ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਵਾਸ 'ਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਅੱਜ ਦੀ ਬੈਠਕ ਮੁਲਾਇਮ ਦੇ ਨਰਮ ਰੁਖ਼ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁਲਾਇਮ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਕਿਹਾ ਸੀ,

'ਚੋਣਾਂ ਬਾਅਦ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚੌਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਸੱਤਾਧੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਵੀ ਖਿਓ-ਪੁੱਤ ਵਿਚਾਲੇ ਬੈਠਕ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਬੰਦੀ ਹੋਣ ਬਜਾਏ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਲਾਇਮ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਆਬਜ਼ਰਵਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਵਪਾਲ ਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ਼ੈਰਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਦੀ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਅਹਿਮਤ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਇਕ ਵਾਰ ਹੀ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਨਿਬੇੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਖਿਲੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਸ਼ਿਵਪਾਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਲਾਇਮ ਨੂੰ ਭਤਕਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ, ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਦਾ ਵਾਅਦਾ

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਥੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ, ਖੇਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ, ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਦੇਣ, ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 2500 ਰੁਪਏ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ, ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪੀਐਚਡੀ ਤਕ ਮੁਫ਼ਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਅਹਿਮ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੂਬੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਅੰਦਰ 25 ਲੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ

ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 90 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਨਵੀਂ ਸਨਅਤੀ ਨੀਤੀ ਲਿਆਉਣ, ਵੀਆਈਪੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਸਤਲੁਜ ਯਮੁਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਟੀਮ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਾ ਕੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਰਾਇ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਸਕਰਾਂ, ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬਖਸ਼ਣ ਤੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ 5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਘਟਾਉਣ ਸਮੇਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਹੁਨਰਮੰਦੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ, ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ 'ਤੇ 1 ਲੱਖ ਟੈਕਸੀਆਂ, ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨ ਮੁਹੱਈਆ

ਕਰਵਾਉਣਾ, 25000 ਟਰੈਕਟਰ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ 2500 ਰੁਪਏ ਭੱਤਾ ਦੇਣਾ, ਸਨਅਤੀ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ 5 ਰੁਪਏ ਤਕ ਬਿਜਲੀ ਦੇਣਾ, ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਰਾਹੀਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਕਪਾਹ ਸਨਅਤ ਤੇ ਸ਼ੈਲਰ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ, ਸਨਅਤੀ ਫੰਡ 1000 ਕਰੋੜ ਕਰਨ, ਐਡਵਾਂਸ ਕਰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਸੈੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ, ਫ਼ਸਲ ਬੀਮਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਵਾਅਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਰਿਝਾਉਣ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਧਾ ਕੇ 12 ਤੋਂ 15 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰਨ, 5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਘਰ ਜਾਂ 5 ਮਰਲਾ ਜ਼ਮੀਨ, ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਤਹਿਤ ਐਸੀਸੀ ਵਰਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣੀ, ਸਿੱਖਿਆ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕੋਟਾ 5 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰਨਾ, ਜੀਡੀਪੀ ਦਾ 6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਪਰ ਖਰਚਣਾ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ, ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਅਧਿਆਪਕ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਅੰਦਰ ਗਰੀਬਾਂ, ਐਸਸੀ, ਓਬੀਸੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ 'ਸੰਕਟ ਕੇਂਦਰ' ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਤ ਸਿਹਤ, ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਪੱਛੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਚ 3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣਾ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਪੂਰਵਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ, ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਵਿਆਪਕ ਨੀਤੀ, ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਨੂੰ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ 2013 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ (ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ) ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮੇਲੇ ਨੇ ਛੱਡੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ (ਪੀ. ਕੇ. ਚੁੰਬਰ)— ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ 'ਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਅੰਦਰ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ "ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਦੇਸ ਭਗਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਬੋ-ਏਰੀਆ" ਨੇ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੈਨਹੋਜੇ 'ਚ "ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ" ਨੇ 7 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ 'ਚ ਅਤੇ 'ਇੰਡੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਔਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਯੂਥ ਸਿਟੀ' 'ਚ 8 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕਠਿਆਂ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤਿੰਨੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ 'ਚ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ "ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ" ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਤੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਦਵਿੰਦਰ ਦਮਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਨਾਟਕ "ਪ੍ਰੋਗਰੈਸਿਵ ਆਰਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਅਲਬਰਟ" ਦੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

'ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ' ਨੇ 7 ਜਨਵਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਫਾਰਮਿੰਗ ਆਰਟ ਸੈਂਟਰ ਸੈਲਡਨ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ 'ਚ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਅੰਦਰ ਜੋ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੀ (ਕੈਨੇਡਾ) ਤੋਂ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਤੋਂ ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਗੂ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਅਤੇ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮੁਲਖ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂ. ਕੇ. ਤੋਂ ਰੂਪ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭੱਰਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀ ਬੀਬੀ ਆਸਾ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਦੇਲਾ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ

ਰੱਖਣ ਲਈ ਭੈਣ ਆਸਾ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।

ਆਸਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਗੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਪੰਮੀ ਮਾਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਬੰਧਤ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਤੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕ ਸ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਹਰਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਬੰਧਤ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਗਰਮਾਇਆ। ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਲਖ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜੋ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮੁਲਖ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਨੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਕਾਇਲ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ, ਜਿੱਤ-ਹਾਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਕ ਕਰਬਲਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਸੀ। ਚਮਕੌਰ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਕਰਬਲਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਪੈਗੰਬਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੋਹਤਰੇ ਹਜ਼ਰਤ ਇਮਾਮ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਦੇ ਕੁਫਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ

ਨਜ਼ਦੀਕ ਦਰਿਆ ਫਰਾਤ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਕਰਬਲਾ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਿਆਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਮਕੌਰ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਇਕ ਪਾਸ ਤਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੀ ਸਿੰਘ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਸੀ।

ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੜੇ ਦੁੱਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਛੇਵਾਂ ਦਰਿਆ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੜਾ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਲੜਕੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਨ ਵਕਤ ਪੁੱਛਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਮੁੰਡਾ ਕਿੰਨਾ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ/ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਡਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸੋ, ਲੋੜ ਹੈ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲਾਹਨਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ।

ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਤੋਂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ ਹੋਏ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਗੂ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਨੇ ਵੀ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਿਆਂ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਵਾਲਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਅਖੀਰ 'ਚ ਦਵਿੰਦਰ ਦਮਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਾਟਕ 'ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ' ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਬੜੀ ਹੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਮੁਕੰਮਲ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੇਲੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਹੈ।

ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਡਾ. ਐਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਏ ਜੋ ਕਿ ਅਲੱਗ-

ਅਲੱਗ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦਿਲੀ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦੀ ਦਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਿਲੀ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲਾ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜੈਸੀ ਅਟਵਾਲਾ, ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਮੰਡੇਰਾ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ, ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਲਾ, 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੁੰਬਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸਰੋਤਾ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਭੁੱਟਾ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਖੁੰਡਲੀਆਂ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ (ਸਿੰਬਲ ਮਜਾਰਾ), ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਅ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਅ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਾਲੀ, ਚੀਨਾ ਜਿਊਲਰਜ਼, ਜੈਸੀ ਅਟਵਾਲਾ (ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ) ਅਤੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਰਾਮ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਅੱਜ ਦੇ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਗਰਮ-ਗਰਮ ਚਾਹ, ਪਕੌੜੇ, ਛੋਲੇ-ਭਟੂਰੇ, ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਮਠਿਆਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਰੂਟ ਆਦਿ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਦੇਲਾ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ), ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ), ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰਾ (ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ), ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ (ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ), ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ), ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਹੰਦੀ, ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਚਾਰ ਰਿਹਾ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਕੋਟਿ-ਕੋਟਿ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। (ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਫਾ 12-13 'ਤੇ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੜੀ ਆਰੰਭ ਹੋਈ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)— ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੜੀ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 29 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸੁੱਖਰਾਮ ਚੰਦੜ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁੱਖ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। 30 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ, ਬੀਬੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਰਾਤ ਦੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਨ ਤੱਕ 1.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬੇਟਾ ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬੇਟੀ ਗੁਰਕਿਰਨ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਪਿਟਸਬਰਗ ਤੋਂ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਸੀਆ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਰਸਭਿੰਨੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁੱਖਰਾਮ ਚੰਦੜ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ (ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ) ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

1 ਜਨਵਰੀ 2017 ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ

ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅਤੱਟ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਰਮੇਸ਼ ਬੰਗੜ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਸੂਦ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਤਨ-ਮਨ-ਧਨ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਆਗਿਆ ਰਾਮ ਚੰਦੜ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਮਿਤੀ 8

ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਬੰਗੜ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ 13 ਜਨਵਰੀ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ 15 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣਗੇ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ
ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਰਭਏ ! ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਜੈ !

ਦੇਹ ਸ਼ਿਵ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੈ, ਸੁਭ ਕਰਮਨ ਤੇ ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਟਰੋਂ,
 ਨਾ ਡਰੋਂ ਅਰਿ ਸੋ ਜਬ ਜਾਇ ਲਰੋਂ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਅਪਨੀ ਜੀਤ ਕਰੋਂ॥

Sangat Sewadars
Chairman
Shinder Pal Narabat

President
Kashmiri Bhatia

Sri Guru Ravidass Temple, Pittsburg, CA

2150 Crestview Drive, Pittsburg CA 94565 (Tel : (925) 439-2355

ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ
13 ਜਨਵਰੀ 2017

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 13 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮੀ 6.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਜੋ ਕਿ ਮੌਸਮ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਅਤੇ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਦੀ ਆਗਮਨ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਕਈ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਦਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲੋਹੜੀ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁੱਲਾ-ਭੱਟੀ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ ਸਾਲਾਨਾ 5ਵੇਂ ਲੋਹੜੀ ਉਤਸਵ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੋਹੜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਮਨਾਓ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
15 ਜਨਵਰੀ, 2017

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਬਰ, ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਉਣਘਾਈਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਲੜੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 'ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ' ਦੀ ਖਾਲਸਾ-ਈ ਰਵਾਇਤ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ।

ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 15 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

Sangat Sewadars
General Secretary
Gina Bhatia

Treasurer
Jasvir Chahal

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ (ਬਿਊਰੋ)— ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 6 ਤੋਂ 8 ਜਨਵਰੀ 2017 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਤੇ

ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 8 ਜਨਵਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਏ ਗਏ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਘਰਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਜੀ ਨੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਈਆ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਅਤੇ

ਵਾਈਸ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਈਆ, ਸ੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੱਲੂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸਾਲ 2016 ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਰੱਲੂ ਨੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੂਰਬ 17 ਤੋਂ 19 ਫਰਵਰੀ ਸੰਗਰਾਂਦ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ— ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੂਰਬ 17, 18 ਅਤੇ 19 ਫਰਵਰੀ 2017 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੜੀ ਆਰੰਭ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੀ: ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਰੱਲੂ (ਪ੍ਰਧਾਨ) 530-713-1823

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ (ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ) 530-218-4468
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ) 530-682-3962
ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ (ਵਾਈਸ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ) 530-933-3938
ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਈਆ (ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ) 530-701-4370
ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੱਤੂ (ਚੇਅਰਮੈਨ) 530-790-5985
ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ) 530-674-2564

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸੰਗਰਾਂਦ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ (ਮਹੀਨਾ ਮਾਘ) ਮਿਤੀ 14 ਜਨਵਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸਾਮ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰੇ ਜੀ।

ਰੋਜ਼ ਪਰੇਡ ਦੀਆਂ ਝਾਕੀਆਂ ਵਿਚ ਖੇਸ਼ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਝਲਕ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ 2017 ਦੇ ਰੋਜ਼ ਪਰੇਡ ਲਈ ਇਕ ਫਲੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਿਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਸਿਖ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਫਲੋਟ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਪਰੇਡ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫਲੋਟ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਫੈਲੀ ਨਫਰਤੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਯੋਜਕ ਭਜਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰਿਆ ਸਮਾਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ ਵਜੋਂ ਦਸਤਾਰ ਅਤੇ ਦਾੜੀ ਕੇਸ ਰਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ, ਨਿਆਂ ਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨਾਂ ਕਰਕੇ

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮੀਨੂੰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪਿਆਰ, ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਗੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਨੀ ਹੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਫਲੋਟ ਰਾਹੀਂ ਇਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜਾ ਸਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਖਣੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਇਸ ਰੋਜ਼ ਪਰੇਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਇਜਾਦ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਲੋਟ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਥੇ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੰਗਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਥੇ ਲੰਗਰ ਛਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਾਰ ਸਫੇਦ ਮੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਛੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਮਾਲਕ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਮਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)— ਸਿੱਖ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਜ਼ਿਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖ ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦਾੜੀ ਤੇ ਕੇਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਛਾਣ ਕਾਰਨ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਪੀ ਸੀ ਆਰਬਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਦਿਖ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਅੱਗੇ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੋਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਮਾਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਖੂਬ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਲਹਾਲ ਜਿਸ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਪਛਾਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਮੱਦਦ ਤੇ ਹੈ।

ਫਰੀਮਾਂਟ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ), ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ— ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ, 300 ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋਡ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸਜੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਪੋਹ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸਿੱਖ

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰੱਲੂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਨਮਿਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ— ਗੁਰੂ ਘਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ (ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ) ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰੱਲੂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ ਪੁੱਜਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਰੱਲੂ (86 ਸਾਲ) ਬੀਤੀ 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ। ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲਧਾਣਾ ਉਚਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਰੱਲੂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਵਿਚੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਲਗਭਗ 22 ਸਾਲ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਕ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ

ਵਿਚ ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਹਰ ਗਰੀਬ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪਤਨੀ ਉਧਮ ਕੌਰ, ਪੁੱਤਰ, ਪੁੱਤਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਚੌਦਾ ਕੁਰਲਾਉਂਦਾ ਛੱਡ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਮਿਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ 14 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ 6221, 16 ਸਟਰੀਟ ਰਿਓਲਿੰਡਾ (ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ), ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ 95673 ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 916-214-9092 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਢ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ ਹੈ, ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ, ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਪੰਥ ਤੋਂ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਬਾਪ ਕੇ ਫੌਜੀ ਖਾਲਸਾ ਬਣਾਇਆ। ਕੌਮ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅੰਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਰ-ਮਿਟਣ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਭਰਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸੁੰਮਨ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਰੀਮਾਂਟ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੂਤ, ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਜੋਸ਼ੀਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਭਾਈ ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਭਾਈ ਗੁਰਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੀ, ਭਾਈ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ)

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-17

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਏ ਘੋਰ ਪਰਵਾਣ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਲਾਲਚ

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾ ਤਾਂ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੰਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ, ਸ਼ਰਾਬ ਆਦਿ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੱਥਕੰਡਾ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਵੰਡਣ ਤੱਕ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਦੇ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਇਸ ਸੰਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿੱਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਵੀ ਲੈਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੁਣ ਨਕਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੇਟੀਐਮ ਅਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਤਰੀਕੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਵਿੱਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਜਵਾਬ-ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕੋਡ ਆਫ ਕੰਡਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪੇ ਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਚੌਕਸੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਲੀਡਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਜਨਤਾ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਗਰੂਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਚੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਪੰਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ੨੧੫ ਵਾਰ ਦਰਜ ਅਤੇ ਕਈ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਪੰਚ ਵਿਸ਼ੇ-ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਅਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਲਈ-ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਪਤੁ ਪੰਚ ਦੂਤ ਬਿਖੰਡਿਓ॥(੧੩੯੬) ਦੈਵੀ (ਚੰਗੇ) ਗੁਣਾਂ ਲਈ-ਸਤ, ਸੰਤੋਖ, ਦਇਆ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਧੀਰਜ-ਪੰਚ ਮਨਾਏ ਪੰਚ ਰੁਸਾਏ॥ ਪੰਚ ਵਸਾਏ ਪੰਚ ਗਵਾਏ॥ (ਮ:੫-੪੩੦) ਇਹ ਪੰਚ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਮਨਾਏ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਰੁਸਾਏ ਰੁੱਸ ਗਏ, ਪੰਚ ਵਸਾਏ ਪੰਚ ਰੱਬੀ ਗੁਣ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਸਾ ਲਏ ਅਤੇ ਪੰਚ ਗਵਾਏ ਅੰਦਰੋਂ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੋ-ਪੰਚ ਨੱਕ, ਕੰਨ, ਜੀਭ, ਅੱਖ ਤੇ ਚਮੜੀ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਹੈ-ਪੰਚ ਸਖੀ ਹਮ ਏਕੁ ਭਤਾਰੋ॥... (੩੫੯) ਪੰਚ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ-ਮੁਰਤਿ ਪੰਚ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨੁ ਪਿਖਹੁ ਨਯਣ॥(੧੪੦੮) ਪਿੰਡ ਦੈ ਮੁਖੀਆਂ ਲਈ-ਪੰਚ ਲੋਗ ਸਭਿ ਹਸਣ ਲਗੇ ਤਪਾ ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਹੈ ਗਾਲਿਆ॥(੩੧੫) ਪੰਚ ਪੰਚਾਇਤ ਭਾਵ ਡੋਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਸੂਚਿਕ। ਪੰਚ ਜੁਮੇਵਾਰ-ਸਿਆਣੇ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮੰਨੇ-ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ॥ਪੰਚ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ॥ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ॥ ਪੰਚ ਕਾ ਗੁਰੂ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ॥(ਜਪੁਜੀ) ਭਾਵ ਸੰਸਾਰੀ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਪੁਭੂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਲਗਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਸਭ ਦੇ ਆਗੂ ਹੁੰਦੇ, ਪੁਭੂ ਦੀ ਹਜੂਰੀ ਵਿੱਚ ਆਦਰ ਪਾਂਦੇ, ਰਾਜ ਦਰਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਭਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿਓ॥ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ੧੬ਵੀਂ ਪਾਉੜੀ ਵਿਖੇ ਪੰਚ ਸ਼ਬਦ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵਨ ਜੁਗਤੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਜਾਣੂੰ ਤੇ ਧਾਰਨੀ ਅਤੇ ਲੋਗਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸੂਚਿਕ ਹੈ। ਜੇ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਭਾਣਾ ਸੁਣ, ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਅਮਲ ਕਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਲੋਕਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਪੰਚਾਇਤ (ਡੋਮੋਕਰੇਸੀ) ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਕਰਰ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਵੀ ਇਸ ਉਚੀ

ਸੁੱਚੀ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ, ਜਾਤ ਪਾਤ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸਨ। ਇਕੱਲਾ ਮਨੁੱਖ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਕੇ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰੱਬੀ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਗਿਣਤੀਆਂ ਮਿਣਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਲਝਾਇਆ ਜੇ ਅੱਜ ਉਲਝ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਤਲਵ ਤਾਂ ਪੰਚ ਲਫਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਹੈ? ਭਾਵ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਨਿਗੂ ਵਿੱਚ ਕਰਮ ਸੁਭਾ ਕਰਕੇ ਦਾਨੇ, ਸਿਆਣੇ, ਸਮਝਦਾਰ, ਪ੍ਰਉਪਕਾਰੀ, ਸੰਸਾਰੀ ਤੇ ਨਿ-ਰੰਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਗਿਆਤਾ, ਸਭ ਵਿੱਚ ਰੱਬੀ ਜੋਤਿ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਮਾਈ ਭਾਈ ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ, ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਸੁਣ, ਮੰਨਣ ਨਿਧਿਆਸਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਕਮਿਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ *ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ* ਕਿ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਧਾਰੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਪਰ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਤੇ ਬਾਣੇ ਦੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ਜੋ ਜਾਤ ਪਾਤ, ਵਹਿਮ-ਭਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਜਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜੇ, ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਜਥੇ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਦੀ ਤੰਗਦਿਲੀ ਮਰਯਾਦਾ ਪਾਲਦੇ ਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ *ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ* ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਥੋੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਪੂਰੇ ਸੂਰੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਖੀ ਮਾਈ ਭਾਈ ਹੀ "ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ" ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(ਚਲਦਾ)

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

ਸ਼ਗਨਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ 'ਲੋਹੜੀ'

ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਮਨਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ੀਆਂ, ਮੁਨੀਆਂ, ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਜਿਉ- ਜਿਉ ਮਨੁੱਖ ਸੱਭਿਅਕ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਰੁੱਤਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੇ ਤਿੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਾਨਦਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ।

ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਸਮੀ ਉਤਸਵ ਵਜੋਂ ਬੜੀ ਧੂਮ- ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਪੰਚ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸਰਦੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਹੁਲਾਸ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਹੜੀ ਦੀ ਧੂਣੀ ਉਸ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਨਵੇਂ ਬੱਚੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਹਿਨਾਈ ਵੱਜੀ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁੰਡੇ

ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਆਣੇ ਸੁਰੂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੋਹੜੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ-
ਕੌਠੇ ਉੱਤੇ ਚਾਕੂ,
ਗੁੜ ਵਢੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਬਾਪੂ।
ਕੌਠੇ ਉੱਤੇ ਕਾਂ,
ਗੁੜ ਵਢੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੋਹੜੀ ਦੇਣ 'ਚ ਦੇਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ-
ਤੇਰੇ ਕੌਠੇ ਉੱਤੇ ਮੋਰ,
ਸਾਨੂੰ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਤੋਰ।
ਅੰਦਰ ਭਾਂਡੇ ਨਾ ਖੜਕਾ,
ਲੋਹੜੀ ਸਾਡੇ ਹੱਥ ਫੜਾ।

ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਕੁੜੀਆਂ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਘਰ

ਸ਼ਾਦੀ ਆਪ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕਰ ਪਾਈ। ਇਹ ਸ਼ਾਦੀ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਗਨੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਾਹੀਓਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜਿਕਰ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ-
ਸੁੰਦਰ ਮੁੰਦਰੀਏ, ਹੋ
ਤੇਰਾ ਕੌਣ ਵਿਚਾਰਾ, ਹੋ
ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਵਾਲਾ, ਹੋ
ਦੁੱਲੇ ਧੀ ਵਿਆਹੀ, ਹੋ
ਸੇਰ ਸੱਕਰ ਪਾਈ, ਹੋ
ਕੁੜੀ ਦੇ ਬੋਝੇ ਪਾਈ, ਹੋ

ਸਿਆਲ ਦੇ ਐਨ ਵਿਚਕਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਲੋਹੜੀ ਬਾਲ ਕੇ

ਤਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਰ
91-98763-22677

ਜੰਮਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਘਰੀ ਨਵੀ ਵਹੁਟੀ ਆਈ ਹੁੰਦੀ, ਉਸ ਘਰ ਹੀ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਲੋਹੜੀ ਵੰਡਣ ਲਈ ਲੜਕੇ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ, ਭੁਆ, ਚਾਚੀਆਂ, ਤਾਈਆਂ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਸੂਟ ਪਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾ- ਹੜਤਾ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਗੁੜ ਵੰਡਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਹੜੀ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਸਾਕ- ਸੰਬੰਧੀ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਵਾਲੇ, ਸਾਰੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ, ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ, ਸਕੇ ਬੈਠ ਕੇ ਲੋਹੜੀ ਸੇਕਦੇ ਸਨ। ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਲੇ ਗੁੜ, ਰਿਉੜੀਆਂ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਖਿੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਰੁਪਏ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲਾਗੀ, ਚਾਂਚਿਆਂ, ਤਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਆਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਟੋਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਚਾਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਟੋਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਦਸ-ਦਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋਕ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖਦੀਆਂ-
ਸਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਸਿਲਾਈਆਂ,
ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਆਈਆਂ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲੜਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਘਰ ਆਪਣੀ ਪੱਤੀ ਦੀ ਧਰਮਸਾਲਾ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਚ ਪਾਈਆਂ, ਲੱਕੜਾਂ, ਤਿਲ, ਰਿਉੜੀਆਂ, ਗੁੜ ਦੀ ਭੇਲੀ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਖਿੱਲਾਂ ਵੀ ਭੇਜਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਰੀ ਪੱਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਕੌਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉੱਥੇ ਲੋਹੜੀ ਬਾਲਦੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਆਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਬੰਦਿਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁੜ, ਰਿਉੜੀਆਂ ਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਖਿੱਲਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਕ ਅੱਧੀ-ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਲੋਹੜੀ ਸੇਕਦੇ। ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਕਥਾ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਬਗਦਰ ਤੇ ਅਣਖੀਲਾ ਯੋਧਾ ਸੀ। ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦਾ ਮਿੱਤਰ, ਜਾਲਮ ਹਕੂਮਤ ਤੇ ਲੋਟੂ ਸਾਹੂਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੈਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦਾ ਸੀ ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਕ ਗਰੀਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਸਨ- ਸੁੰਦਰੀ ਤੇ ਮੁੰਦਰੀ। ਦੁੱਲੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ

ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਦਰਵਾਜਿਆਂ, ਧਰਮਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋਹੜੀ ਨਹੀਂ ਬਾਲਦਾ। ਅੱਜ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਵਾਝਾਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਸਹਿਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸਾਂਝੀ ਲੋਹੜੀ ਬਾਲਦੇ ਹੋਣ।

ਪਰ ਪਹਿਲਾ ਲੋਕ ਕੱਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਤੇ ਲੋਹੜੀ ਵੰਡਣ ਵੀ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ, ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਜਿਹਾ ਸਾਂਝਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਨੂੰ ਨੂੜ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਭਯਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਲੋੜ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸਾ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਡੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ।

ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਦਾ ਗੀਤ "ਓਹੀ ਬੋਹੜ" ਹੋਵੇਗਾ 13 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਕੁਲਵੰਤ ਉੱਭੀ ਧਾਲੀਆਂ / ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੋ): ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ "ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਡੋਟ ਕਾਮ" ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਤਕ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਜੁਟੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਤੇ ਉਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨਿਵਾਸੀ ਨੌਜਵਾਨ ਲੇਖਕ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਗਾਇਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਦੂਸਰੀ ਦਸਤਕ ਤਹਿਤ ਨਵਾਂ ਗੀਤ "ਓਹੀ ਬੋਹੜ" 13 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਹੀ ਖੁਦ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ 'ਓ ਪੰਜਾਬ ਸਿਆਂ' ਦੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਦੀ ਬਦੌਲਤ

ਹੀ ਹੁਣ "ਓਹੀ ਬੋਹੜ" ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਸੂ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੁਦ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਯੁੱਗ 'ਚ 'ਦ ਸਾਊਂਡ ਲੈਬ' ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮਕਲਾਕਾਰ ਮਲਕੀਤ ਰੌਣੀ, ਹਰਸਰਨ ਸਿੰਘ, ਮਰਹੂਮ ਉਸਤਾਦ ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਦੇ ਸਾਥੀ ਰਹੇ ਜਗਤਾਰ ਰੋਮਾਣਾ, ਗਾਇਕ ਗੁਰਸੇਰ, ਹਰਜੋਤ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਚੈਹਿਤੂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ

ਤਿਆਰ ਗੀਤ ਇੱਕ ਬੋਹੜ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਮੂੰਹੋਂ ਅਜੋਕੇ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਦਰਦ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਓਹੀ ਬੋਹੜ' ਗੀਤ ਮੰਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਦੇ ਮਾਸੂਮ ਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚਿੰਟੀਆਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਓਹੀ ਬੋਹੜ' ਗੀਤ ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਆਪਣਾ ਗੀਤ ਹੈ। ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਵੀ

ਪਿਆਰ ਬਖਸ਼ੇ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਮਣਾਂ ਸਮਝ ਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਦੇ ਵਿਊਜ਼ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿੱਟ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕਾਂ 'ਤੇ ਚੁਟਕੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਸੁਣੋਗੇ, ਓਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੂ-ਟਿਊਬ ਦੇ ਵਿਊ ਖਰੀਦ ਕੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਬੇਵਕੂਫ ਬਣਕੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਚ ਜਿਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਸੋ ਅਜਿਹੇ ਸਾਫ-ਸੁੱਥਰੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਸਕੋਪ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਆਹ

ਗੁਰਾਇਆ (ਨਿਰਮਲ ਗੁੜਾ) - ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਸਕੋਪ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਤ ਪਿੰਦੂ ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਬਾਹੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਜੌਹਲ ਫਾਰਮ ਘੁੜਕਾ ਵਿਖੇ ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਲੋੜਮੰਦ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਉਪਚਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੁੰਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਲੋੜਮੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਅੱਜ ਲੋੜਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਕੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੋ ਜੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਰਮਲ ਕੁਟੀਆ ਪੰਡਵਾ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪੁੱਜੇ, ਜਦਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਕਰਮਜੀਤ ਚੌਧਰੀ ਪਤਨੀ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੌਧਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਫਿਲੌਰ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਸ. ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਕਡਿਆਣਾ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ ਐਮ ਡੀ ਸਿਟੀ ਕੋਬਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਯੂ ਕੇ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆਂ ਯੂ ਕੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਸਕੋਪ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਐਨ ਆਰ ਆਈਜ਼ ਅਤੇ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਵਲੋਂ ਆਈਆਂ ਬਰਾਤਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ

ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਰੇ ਸ਼ਗਨ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਨੰਦ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਰਸਮ ਵੇਲੇ ਕੀਰਤਨ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਸਕੋਪ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਇਹ ਯਤਨ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋੜਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਵ ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਿਸਥੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰਨ। ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੰਗੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਅੱਜ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਲੋੜਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇ

ਅਨੰਦਕਾਰਜ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਇਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਤ ਪਿੰਦੂ ਜੌਹਲ ਯੂ ਕੇ ਅਤੇ ਬਾਹੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੰਗੜ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਡੋਲੀਆਂ ਤੋਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਹੌਲ ਗਮਗੀਨ ਭਰਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਪਿਆਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੂਰੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਨਾਲ ਬਚੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾਅ ਕੀਤਾ। ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਵਿਆਹ ਦੋ ਜੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅਟੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਨਛੱਤਰ ਕੌਰ ਜੌਹਲ, ਜੈਲੀ ਬੱਛੇਆਲ, ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਭੰਢਾਲ, ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਰ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਰਘਬੋਤਰਾ, ਮੇਅਰ ਅਰੁਣ ਖੋਸਲਾ, ਰਾਮ ਦਾਸ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਯੂ ਕੇ, ਅਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੰਗੜ, ਜੱਸੀ ਮਣਕੂ, ਨਿਰਮਲ ਗੁੜਾ, ਅਨੂਪ ਕੌਸ਼ਲ ਰਿੰਕੂ, ਸੁਖਾ ਬਾਹੋਆਲ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਸਰੋਏ, ਬੱਬੀ ਜੌਹਲ, ਪਿੰਦਾ ਜੌਹਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਅੱਪਰਾ, ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਲੁਹਾਰਾਂ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਰੁੜਕਾ ਖੁਰਦ, ਬੱਬੂ ਲੰਬੜ, ਬਿੰਦਰ ਪੰਚ, ਵਿਕਾਸ ਥਾਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬਸਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ- ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਦੇ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਸਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਗਾਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਦੀ

ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬਸਪਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਨੇਰੀ ਝੁਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਹਾਥੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਅੰਦਰ ਹਰ ਧਰਮ ਅਤੇ ਬਰਾਦਰੀ ਲੋਕ ਡਾ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਡਲ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੋਤਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ, ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਬਧੋਸਾ, ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਲੀਪੁਰ, ਸਕੱਤਰ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਧੋਸਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਡੋਗਰ ਸਿੰਘ ਵਜੀਦਕੇ ਕਲਾਂ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੱਦੇਵਾਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫ਼ੀਨੀਵਾਲ, ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਗਰੂਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੋਗਾ, ਦਫ਼ਤਰ ਸਕੱਤਰ ਪਰਸਾ ਸਿੰਘ ਫ਼ੀਨੀਵਾਲ, ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਧੋਸਾ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਖਿਆਲੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ,

ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮਾਂ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲੂ-ਵਾਲ, ਅਮਰੀਕ ਬੀਹਲਾ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਮੂੰਮ, ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਹੇੜੀਕੇ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀਦਾਰਗੜ, ਯੂਥ ਆਗੂ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੀਹਲਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਗਾਗੇਵਾਲ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਫ਼ੀਨੀਵਾਲ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਮੂੰਮ, ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਧਾੜੇ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਧਾੜੇ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੱਬੂ, ਗੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਵਧਾੜੇ, ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ, ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

JOHN SINGH BANGA
Realtor, Lic # 01397975
916-271-5404
banga.realtor@gmail.com

TEAM JD

ELITE REALTY SERVICES

DALVIR 'DIL' NIJJAR
Realtor, Lic # 01418648
916-628-2210
dil.realtor@gmail.com

Office: 916-681-5112
7412 Elsie Avenue, Sacramento CA 94828

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਫਰਵਰੀ 2017

ਕੀ ਇਸ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ, ਕਿਸਮਤ ਕਰੇਗੀ?

ਯਮੀ ਲਾਲ ਮਜਾਰਾ 91-95011-43755

ਲੱਗਦਾ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਸਮਝਦਾਰ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ, ਕਿਸਮਤ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਲੋਕ ਸਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਵੇ ਚਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ। ਇਹ ਸਭ ਪੇਡ ਹਨ। ਇਹ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਗੋਰਖਪੰਦਾ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣ ਤੱਕ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਕੜੇ ਦਾ ਸੱਤੀ ਵੀਹੀਂ ਸੌ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਦੌਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਈ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੱਗਭੱਗ ਹਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੱਗਭੱਗ ਹਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਆਜ਼ਾਦ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਤੇ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਬਾਗੀ ਕਾਂਗਰਸੀ, ਬਾਗੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਖੜ੍ਹ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ, ਪਰ ਜਦ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਜਿੱਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਈ ਤਾਂ ਖੁਦ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਾਗੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਦ ਪਲਾਂ 'ਚ ਕੀ ਕੰਜਰ ਕੜ੍ਹੀ ਘੋਲ ਦੇਣ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਵੋਟਰ ਉਹ ਆ, ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਇਕ ਉਹ ਵੋਟਰ ਆ ਜਿਹੜਾ ਲਾਲਚ ਵੱਸ ਇਹ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਖਿਲਾਉ-ਪਿਲਾਉ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਹੀ ਵੋਟ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਵਿਉਪਾਰੀ ਜਦ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੁੰਨੁ ਵਾਂਗ ਵਾਪਸ ਮੁਹਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਮੌੜਦੇ। ਇਕ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਵੋਟਰ ਹੈ,

ਉਹ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਫਲਾਣੇ-ਫਲਾਣੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਘਟੀਆ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਬੋਲਣਗੇ ਤੇ ਉਹ ਜਿੱਤਦੇ-? ਕੁਝ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨਾਲ ਹਾਰ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੰਮ ਆਖਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਵਿਚਾਰੇ ਲਾਈਨਾਂ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸਦੀ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਉਜਾੜਨਗੇ, ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੰਦ ਹਲਕੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਲੰਬੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ, ਮਜੀਠਾ ਤੋਂ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ, ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਕੈਪਟਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਰ ਤੋਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ, ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਤੋਂ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਪੱਕੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੀਹਦੇ ਘਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਨੇਗੀ ਤੇ ਕੀਹਦੇ ਘਰ ਵੈਣ, ਇਹ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ, ਕਿਸਮਤ ਹੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲੇਗੀ
ਇਕ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ (ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ) ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਲੱਗਦਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁਣ ਸਿਆਸੀ ਜੰਗ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਪੰਜਾਬ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ; ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹਰ ਕੀਮਤ ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ, ਮਮਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਆਰ ਤੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੋਂ ਮਮਤਾ ਵੀ ਕਿਹੜਾ ਘੱਟ ਹੈ, ਉਹ ਜਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਟਾਰਗੇਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਹਮ-ਅਹੁਦਾ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਕਿਸ ਬਾਗ ਦੀ ਮੂਲੀ ਹੈ। ਸੋ ਇਸੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਮਮਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਤਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਡਿਨਰ ਤੇ ਫਰੈਸ਼ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਲਿਆ
ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਦ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵੋਟਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਸਰ ਜੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਫਰੈਸ਼ ਹੋਣਾ ਕਿ ਡਿਨਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂ। ਤਾਂ 5ਵੀਂ ਪਾਸ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਲਿਆ। ਐਂਦਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਦ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਇਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੋਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਕਿ ਮੈਂ ਚਮੜੇ ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿਆਂਗਾ, ਲੈਦਰ ਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਲਾ ਦਿਓ। ਤੇ ਹੁਣ ਇਸੇ ਮਰਹੂਮ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬੇਟਾ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਛੇੜੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਬਾਗੀ ਹੋ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਚਾੜ੍ਹਨੀ ਸੀ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਿਹੜਾ ਜਰਨੈਲਾ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਜੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਹੀ ਦੇਣੀ ਸੀ, ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ, ਦੁਰਗੇਸ਼ ਪਾਠਕ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਤੇ ਖੁਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤਕੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਜਰਨੈਲ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਲੰਬੀ ਦਾ ਜਰਨੈਲ ਹੋ ਨਿੱਬੜੇਗਾ।

ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ 'ਚ ਅੰਤਰ
ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਭ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲੀ-ਬਾਤੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਨਾ ਖੁਦ ਨਸ਼ਾ ਵੰਡਣਾ ਹੈ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਵੰਡਣ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੀ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ 13ਵਾਂ ਰਤਨ ਛਕਾਉਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਰਮ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਆਪ ਹੀ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੇ ਕਿ ਕੀ-ਕੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਨਾ ਹੀ ਸੁਹਿਰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਠੋਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦੇਵੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਰ ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਚੌਕਸੀ ਵਧਾ ਦੇਵੇ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਨਾਲੇ ਹੈ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਰ। ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਾ ਵੀ ਲਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਮਰ ਚੱਲੇ ਆ। ਕੁਰਬਾਨੀ ਤਾਂ ਦੇਣੀ ਹੀ ਪਉ।

ਇਕ ਚਿਹਰਾ ਇਹ ਵੀ

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ 'ਲਾਖਾ' ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਰਾਖਾ- ਪਰਮਜੀਤ 'ਲਾਖਾ'

ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ ਸਬਰ, ਸੰਤੋਖ, ਹੋਣਹਾਰ ਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੀ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਹੁਬਹੂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ 'ਤੇ ਸੌ ਫੀਸਦੀ ਸਹੀ ਢੁੱਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਵ. ਬਾਪ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਲਾਖਾ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਲੋਰ ਤੋਂ 1989 ਤੇ 1996 'ਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਕੰਵਲਜੀਤ ਲਾਖਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ ਤੇ ਰਫ਼ਪਾਲ ਲਾਖਾ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਤਿੰਨੋਂ ਲਾਖਾ ਬੁਦਰਜ ਮਿਲ ਕੇ ਮਾਤਾ ਸੁਮਿਤੀ ਚਰਨ ਕੌਰ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਦਕਾ ਇਲੈਕਟੀਕਲ ਰੈਫਰੀਜਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਵਰ ਕੂਲ ਨਾਂ ਦਾ ਬਿਜਨਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਟੀਸੀ ਦੇ ਬੇਰ ਵਾਂਗ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ ਐਸ.

ਐਨ. ਕਾਲਿਜ ਬੰਗਾ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੈ। 1996 ਵਿਚ 'ਮੋਹਰ ਚੰਦ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਪਰਮਜੀਤ ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਿਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ ਹੈ। 1998 ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਲਾਖਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਲਾਖਾ ਦੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜੋ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਭਰੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਉਹ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਾਵਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ

ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਰ ਉਥੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਗਾਉਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕਰਤਾ ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ ਆਪਣਾ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ ਦੇ ਉਚੇਚੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ 'ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ' ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਦਕਾ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਪਿੰਡ ਕਰਨਾਣਾ ਜੋ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਹੈ, ਵਿਚ ਲਾਖਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਦਕਾ ਡਾ. ਅੰਬੋਡਕਰ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਤਹਿਤ

ਹਰ ਸਾਲ ਉਭਰਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜੋ ਦੇਣ ਲਾਖਾ ਜੀ ਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਕਰਕੇ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਲਾਖਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਤੋਂ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਿਉਂ ਬਣਿਆ? ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਬਾਵਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾਂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਦੀ ਦਿਲੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਪਰ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਖਰਾ ਉਤਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਲਿਆ। ਸੋ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਖਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਉਸ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀਏ।

ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਸਕੋਪ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਯੂ.ਕੇ. ਵਲੋਂ ਘੁੜਕਾ ਵਿਖੇ 521 ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਘਾਈ ਲੋਹੜੀ

ਗੁਰਾਇਆ (ਨਿਰਮਲ ਗੁੜਾ)- ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਸਕੋਪ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਯੂ. ਕੇ. ਵਲੋਂ ਪਿੰਦੂ ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਬਾਹੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਪੰਚ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਅਤੇ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਘੁੜਕਾ ਦੇ ਜੌਹਲ ਫਾਰਮ ਵਿਖੇ 521 ਨਵ ਜੰਮੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਮੁਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਜੀ ਡੋਰਾ ਪੰਡਵਾ, ਸੰਤ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਰਮਲ ਕੁਟੀਆ ਡੋਰਾ ਪੰਡਵਾ ਜੀ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਦਕਾ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਮਾਨਵਤਾ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲਾਕਾਰ ਮਨਮੋਹਨ ਵਾਰਿਸ, ਨਛੱਤਰ ਗਿੱਲ, ਕਮਲ ਕਟਾਣੀਆਂ, ਗਾਇਕ ਜੋਤੀ ਸਰਫੂ ਸਦੀਕ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰਮਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਝੁੰਮਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਾਰਾ ਭੰਡਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ

ਭੰਗੜਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੋਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸ੍ਰੀ ਅਵਿਨਾਸ ਚੰਦਰ ਕਲੇਰ, ਡਿਜੀ ਕੇਬਲ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ, ਫਗਵਾੜਾ ਮੇਅਰ ਅਰੁਣ ਖੋਸਲਾ, ਅਨੂਪ ਕੌਸਲ ਰਿਕੂ, ਅਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ, ਵਿਕਾਸ ਬਾਪਰ, ਹੈਪੀ ਪੱਲਣ, ਦਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਫਿਲੋਰ, ਮੈਡਮ ਭਾਵਨਾ ਖਹਿਰਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਲੀਆਂ, ਗੋਪੀ ਜੌਹਲ, ਸੁੱਖਾ ਬਾਹੋਆਲ, ਨਿਰਮਲ ਗੁੜਾ, ਅਸਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਬੋਪਾ ਰਾਏ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਅੱਪਰਾ, ਜੁਝਾਰ ਸੱਗੂ, ਵਿਕਾਸ ਬਾਪਰ, ਹੈਪੀ ਹੈਲਨ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਰੁੜਕਾ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਲੋੜੀ ਦੇ ਗਿਫਟ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਈਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿਨ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਲੰਗਰ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਟੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।

ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਹਵਾਈ ਝੂਟਿਆਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉਤੇ 157 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭਾਰ ਪਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 10 ਸਾਲਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ

ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਸਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉਤੇ 157 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭਾਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਬੈਲ-427 ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਜਨਵਰੀ 2007 ਤੋਂ ਅਗਸਤ 2016 ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਮੌਕਿਆਂ ਉਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਭਾੜੇ 'ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ 112 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 2012 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰੀਬ 38 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ 'ਚ ਬੈਲ-429 ਜਹਾਜ਼ ਖ਼ਰੀਦਿਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਾਸਕਰ ਛੋਟੇ ਫ਼ਾਸਲਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 'ਆਪ'

ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਨੇ ਮਈ 2013 ਤੋਂ ਅਗਸਤ 2016 ਦੌਰਾਨ 2.14 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਾਲਣ ਸਾੜਿਆ ਅਤੇ 5.08 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਉਤੇ ਖ਼ਰਚੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ 2013-14 ਦੌਰਾਨ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਵਜੋਂ 24.15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, 2014-15 ਦੌਰਾਨ 19.96 ਲੱਖ ਅਤੇ 2015-16 ਦੌਰਾਨ 17.46 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ?

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ, ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ, ਉਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ-ਪੱਧਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਕੈਡਮਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲਾਂ ਨੂੰ ਗੈਸਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਹੈਨ ਕੋਈ ਵੇਰਵੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿ ਲਗਭਗ ਤੇਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਮੇਲਨ ਉੱਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ?

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਰੀ
91-98158-02070

ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ 14ਵੀਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦਿਵਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ 7 ਤੋਂ 9 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਬੈਂਗਲੁਰੂ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਤੇ ਗੈਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ 30 ਮਿਲੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ।

ਸਾਲ 2016 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 2003 ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦਿਵਸ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸੱਤ ਵੇਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ, ਇਕ ਵੇਰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਇਕ ਵੇਰ ਚੇਨਈ, ਇਕ ਵੇਰ ਜੈਪੁਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ), ਇਕ ਵੇਰ ਕੋਚੀ (ਕੇਰਲਾ), 2015 ਵਿਚ ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ (ਗੁਜਰਾਤ) ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵੇਰ ਬੇਂਗਲੁਰੂ (ਕਰਨਾਟਕ) ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕਦੇ ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਿਵਸ 2003 ਵਿਚ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ 9 ਜਨਵਰੀ ਦਾ ਦਿਨ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 9 ਜਨਵਰੀ 1915 ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵਾਪਿਸ ਦੇਸ਼ ਪਰਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਮੁਹਿੰਮ ਛੇਤੀ ਸੀ। ਸਾਲ 2003 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2015 ਤੱਕ ਮਨਾਏ ਗਏ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ, ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਰਮਾਇਆ ਲਗਾਉਣਾ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਬਾਵਜੂਦ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਤ ਸਕੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਗੁਜਰਾਤ, ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਸਦਿਆਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗਠਨ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖੋਂ ਮੰਦਰ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਧਨ ਖਰਚ

ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਰਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸ਼ੁਮਾਰ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਿਸਾਨ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡਾਕਟਰ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰੋਬਾਰੀ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਧਿਆਪਕ, ਖੋਜੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ,

ਖਸ਼ੁੱਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਇਥੋਂ ਤੁਰ ਗਏ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਲਜ਼, ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸ, ਹੋਟਲ, ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਕਈ ਬਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ, ਗਰੀਬ-ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ, ਗਰੀਬ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ, ਟੁਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ, ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਆਦਿ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ

ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲਾਂ ਨੂੰ ਗੈਸਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਹੈਨ ਕੋਈ ਵੇਰਵੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿ ਲਗਭਗ ਤੇਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਮੇਲਨ ਉੱਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੋਲ੍ਹੇ।

ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ? ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਆਪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੰਤਾਨ ਪੰਜਾਬ ਲਈ 'ਕੁਝ ਕਰਨ' ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੋਏ ਹੋਰ ਵਿਤਕਰਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ, ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ 'ਚ ਵਿਤਕਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਮੇਲਨ, ਕਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਸਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਗਭਗ ਮਨਫੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ?

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਗਵਰਨਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਚ ਸੱਦ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਲਾਹਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਬੋਰਡਾਂ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕਾਲਰਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲਾਂ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ? ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇ-ਰੁਖੀ ਕਈ ਸਵਾਲ, ਸੰਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਸੂਬੇ 'ਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਆਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਭਦੇ ਕਿਉਂ ਹਨ? ਕੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ? ਸਰਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਵੇਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਹਰ ਘੜੀ, ਹਰ ਪਲ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦੇਂ ਦਾ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਭਰੀ ਚੰਗੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੁਫਨਾ ਦੇ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਫਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਆਪ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਕਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਕੈਨੇਡਾ, ਬਰਤਾਨੀਆਂ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਉੱਚ-ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਚੰਗੇ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਪੰਜਾਬੀ, ਕੈਥੋਲਿਕ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਪੱਧਰੀ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਰਵਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਦਰਜਨਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਨ। ਸੋਗੀ, ਬਦਾਮਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ? ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾਂ ਨਿਵਾਜਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ? ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉੱਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਉਹ ਇਥੇ ਹੁੰਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਲੁੱਟ-

ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ ਇੰਨੀ ਕੁ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ, ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਮੇਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਾਜਪੱਧਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਚ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ। ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸੰਮੇਲਨ ਬੰਦ ਹਨ। ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਬਾਣਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਵਿਭਾਗ ਚੁੱਪ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ, ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ, ਉਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ-ਪੱਧਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਕੈਡਮਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ-350 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਟੌਰੰਗਾ ਵੱਲੋਂ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਚੌਥਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਆਕਲੈਂਡ- (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)-ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 350ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੱਜ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਟੌਰੰਗਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਟੌਰੰਗਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਚੌਥਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅੰਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਇਕ ਵੱਡੇ ਟਰੱਕ ਦੇ ਵਿਚ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਵੇਲੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਗੁਬਾਰੇ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਹਰੇ-ਮੁਹਰੇ ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਤ ਝਾੜੂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ

ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਗਤਕਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਝਾੜ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਗਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਜੋਸ਼

ਗਿਆ। ਰਸਤੇ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਥਾਨਕ ਗੌਰੇ ਲੋਕ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਉਥੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ ਕੇ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿੱਚ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਤ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਗਪਗ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਸਫਰ ਵਾਲੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਈ ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਾਇਮਨ ਬ੍ਰਿਜਸ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਪਰਮਾਰ, ਟੌਰੰਗਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਕੈਲਵਿਨ ਕਲੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਇੰਡੀਅਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟੌਰੰਗਾ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ।

ਹੋਸਟਿੰਗ ਤੋਂ ਵੀ ਗਤਕਾ ਪਾਰਟੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਗੋਰਿਆਂ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਬੈਂਡ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਿਖੇਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ, ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਭਰਿਆ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਪੜਾਅ ਬੁਆਏਜ਼ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਫਟ ਡਰਿੰਕਾਂ, ਚੀਜ਼ ਚਿੱਲੀ, ਛੋਲੇ, ਫਰੂਟ ਚਾਟ ਅਤੇ ਹਲਵੇ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਛਕਾਇਆ

AAAA AUTO AND BODY WORKS

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

Prop: Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

Free Estimates
Free Towing

510-733-2222

1421 Industrial
PKWY West #F Hay-
ward, CA 94544

Harmandeep
Singh

Capital Services, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਹੁਣ IRP ਪਲੇਟਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਸਾਨ !
ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਲਵੋ ਤੁਰੰਤ IRP Plates

IRP Plates for 48 States- Same day Plates

TRUCKING SERVICES:

- IRP PLATES
- IFTA- FUEL TAX RETURNS
- MC, US DOT #
- CA #, MCP, EPN ENROLLMENTS
- TITLE TRANSFER

PERSONAL CAR SERVICES: (Approved by CA DMV)

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ
ਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਪਲੇਟਾਂ ਤੇ ਸਟਿੱਕਰ,
ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਟਾਈਟਲ ਤੇ ਹੋਰ

Vin Verification (Approved
by CA DMV
ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਈ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

INSURANCE SERVICES:

ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ
COVERED CALIFORNIA (ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ)
*Auto *Home *Business *Truck *Life
*Medical *Special Events & others

ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਵੀਜਾ ਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ * ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ * ਸਰੋਡਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ * ਓ ਸੀ ਆਈ
* ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ * ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ * ਐਫੀਡੇਵਿਟ ਆਫ ਸਪੋਰਟ ਆਦਿ

OTHER SERVICES:

Live Scan / Fingerprints, Notary Public/ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ, Mail Box
Business Cards, International Driver Lic.,
Translation Docs, Banners, Print, Copy, Fax etc.

For Legal Services,
Once a week Attorney
at your service.

ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ Call (916) 427-4321

6624 Florin Road Sacramento CA 95828

Email : sacramento99@yahoo.com

Website: www.capitalservices.us

A & S

Auto Repair & Services

Specializing in Brakes & Axles

10% of any
repair of \$
\$75.00
or More

Free Tire Rotation and Brake
Inspection with purchase of
Oil Service for most cars

Diagnose check Engine light pre-buyers
inspection tune-ups and more

Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Services

9:00 AM to
6:00 PM
Mon-Sat

Amarjit
Sandhu

Ph: 916-238-4431

649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2
Rio Linda, CA 95673

33 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜ਼ੜੀਆਂ ਥੁਟੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁਸ਼ਤੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ
ਹਰ ਉਮਰ 'ਚ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਹੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹਰ ਮੌਸਮ 'ਚ

ਅਮਰ ਕੋਰਸ®

ਹਰ ਉਮਰ 'ਚ ਸੈਕਸ ਕਰੋ, ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣੋ

ਬੇਅੌਲਾਦ ਤੇ ਬਾਂਝਪਨ
ਨਾ-ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ
Nill ਸ਼ੁਕਰਾਣੂ
ਵਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟ :
ਦਵਾਈ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼
ਵਿਚ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਣ
ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

ਸੈਕਸ 'ਚ ਪੂਰਾ ਜੋਸ਼ ਲਵੋ, ਮਨਚਾਹਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾਓ,
ਸੁਗਰ ਜਾਂ ਵਧ ਰਹੀ ਉਮਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ
ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਵੀਰਜ ਪਤਲਾ, ਘੱਟ ਬਣਨਾ, ਧਾਂਤ,
ਨਾਮਰਦੀ, ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਲੱਗਣਾ, ਸੁਪਨਦੋਸ਼,
ਵੀਰਜ ਪਤਲਾ, ਬਰਪਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ
ਨਾਲ ਹੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਸ਼ੁਕਰਾਣੂ ਘੱਟ ਬਣਨਾ
ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਪੂਰਾ ਅਮਰ ਕੋਰਸ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਵੈਦ ਅਮਰਜੀਤ
ਅਮਰ

ਸੁਪੈਸਲ ਅਮਰ ਤਿੱਲਾ ਮਾਲਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੰਬਾਈ, ਮੋਟਾਈ, ਸਖਤਾਈ, ਫਿੱਲਾਪਟ,
ਦੇਵਾਪਨ ਨਸਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਜ਼ੜੀਆਂ ਥੁਟੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ
ਪੁਸ਼ਤੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਦਵਾਈ ਦਾ ਅਮਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ

ਤੁਰੰਤ ਪੁੱਛਣ ਲਈ

ਐਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ
(ਸਕੈਦ ਪਾਣੀ ਲਕੌਰੀਆ)

ਛਾਤੀ ਸੁੰਗੜਨਾ, ਛੋਟੀ ਹੋਣਾ, ਢਿੱਲਾਪਨ, ਛਾਈਆਂ
ਠੰਡਾਪਨ, (ਚੌੜੀ ਯੋਨੀ), ਖੁੱਲਾਪਨ, ਗਿੱਲਾਪਨ, ਹਿੱਪ
ਭਾਰੀ, (ਮਿਟਾਪਾ), ਕਮਰ ਦਰਦ, ਸੰਬੋਗ ਨੂੰ ਮਨ ਨਾ ਕਰਨਾ।

+91-98140-29888

+91-98141-29888

ਭਾਰ ਪੈਣਾ ਬਿਨਾਂ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਰਾਮ

ਸਾਡੀ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਕੋਈ Side Effect ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

+91-98763-39888

ਸਾਡਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ : ਤਿੰਨ ਪੁਸ਼ਤੀ ਖਾਨਦਾਨੀ ਵੈਦ

ਅਮਰ ਦਵਾਖਾਨਾ (ਰਜ਼ਿ.)

ਇਨੋਸੈਂਟ ਸਕੂਲ ਰੋਡ, ਗਰੀਨ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਜਲੰਧਰ (ਪੰਜਾਬ) ਭਾਰਤ।
ਫੋਨ : 91-181-2275777 ਫੈਕਸ : 91-181-2461888 ਸਮਾਂ 9 ਤੋਂ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਐਤਵਾਰ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ
website : www.amardawakhana.com email : amardawakhana@rediffmail.com

Indo-American Cultural Organization C.A. Presents
Mela Gadhri Babian Da 2006
 ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਰੱਖਣਾ ਜਾਦ ਸਾਨੂੰ,
 ਕਿਤੇ ਦਿਲਾ ਤੋਂ ਨਾ ਭੁਲਾ ਜਾਣਾ ।

Dedicated to
 Oct 1, 2006
 Lala Hardyal Mangu Ram Mugowalia

DVD Omni Video Of Bakersfield DVD

ਗਦਰੀ ਬਾਬਾ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁੱਗੋਵਾਲੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤਸਵੀਰਾਂ

Journalist Prem Kumar Chumber is presenting a Picture of Great Ghaddri Baba Babu Mangu Ram Mugowalia to Mr.Kewal Bolina (President of Shri Guru Ravi Dass Sabha Sacramento, California, USA), Mr. Hans Raj Kajla (Secretary), Mr. Tawinder Kazla (Vice Chairman) & Mr. Satish Kumar Ralh (Ex Stage Secretary) at Shri Guru Ravi Dass Temple, Rio Linda (California) on Sahib Shri Guru Ravi Dass's 629th Gururpurb day, March 12, 2006.

Journalist Prem Kumar Chumber is presenting a Picture of Great Ghaddri Baba Babu Mangu Ram Mugowalia to S Gurbachan Singh, the president of Shri Guru Ravi Dass Sabha Selma, California (USA) in the presence of sangat on April 02, 2006. Standing sangat: Rajinder Singh Gangar, Bhai Harjinder Singh Rassia, Sukwinder Suman, Dev Raj Singh (present President of Shri Guru Ravi Dass Sabha Selma) Mrs. Gurbachan Singh, Narender Chumber, Takshila Chumber & others.

Journalist Prem Kumar Chumber is presenting a Picture of Great Ghaddri Baba Babu Mangu Ram Mugowalia to Mr. Lahori Ram, Economic Development Commissioner, California in the presence of sangat at the Shri Guru Ravi Dass Temple, Pittsburg, California (USA) on Sunday (May , 2006) .Standing Sangat: K. D. Paul (President, IBO California), Daswinder Paul (President, Shri Guru Ravi Dass Sabha Pittsburg, California), Ajay Kataria (present, President Shri Guru Ravi Dass Sabha Pittsburg, California), Balvir Mall (Chairman, Shri Guru Ravi Dass Sabha Pittsburg, California), Sewak Dass, Satpaul Surila, Jagat Jaggi, Ram Ralh, Kundan Pall, Salinder Bhatia, George Bhatia, Giani Harblas Singh, Kamaljeet Surila, Jaila Jaggi, Giani Ball Singh and Jamail Dugh & others.

Journalist Prem Kumar Chumber is presenting a Picture of Great Ghaddri Baba Babu Mangu Ram Mugowalia to Mr. Vinod Kumar Chumber (President of Shri Guru Ravi Dass Sabha, Bay Area, California, USA) in the presence of sangat on May 21, 2006. Standing Sangat: Amrik Chand Lakha (President of Dr. Ambedkar Educational Aid Society Fremont, California, USA), Sucha Ram Bharta, Balbir Singh Shinmar (General Secretary of Shri Guru Ravi Dass Sabha, Bay Area, California, USA) & others community members.

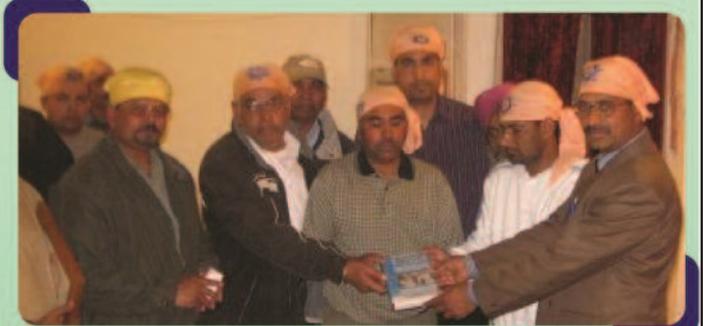
Journalist Prem Kumar Chumber presented a book Religious rebels in the Punjab (written by Prof. (Dr.) Mark Juergensmeyer) to Mr. Bansi Lal Bangar, the president of Shri Guru Ravi Dass Sabha (C.V) Fresno, California (USA) on Sunday, Feb.11th, 2007, the 630th birth day celebration of Shri Guru Ravi Dass Ji. Standing Left to Right: Baldev Suman, Chairman Shri Guru Ravi Dass Sabha Bay Area, San Francisco California, Vinod Chumber, the president of Shri Guru Ravi Dass Sabha Bay Area, San Francisco California, Des Raj Bangar, Secretary of Shri Guru Ravi Dass Sabha (C.V) Fresno, California , Sonu Ambedkar (K.K.Saroya) Vice President I.B.O. California, Kewal Bolina, the president of Shri Guru Ravi Dass Sabha Sacramento (California), Balbir Mall, Chairman Shri Guru Ravi Dass Sabha Pittsburg (California), Piara Singh Virdi, Assistant Secretary of Shri Guru Ravi Dass Sabha (C.V) Fresno, California , Bhai Avtar Singh Maheru Head Garanthi of Shri Guru Ravi Dass Temple (C.V) Fresno, California, Karam Singh Bangar, Chairman of Shri Guru Ravi Dass Sabha (C.V) Fresno, California, Parmod Loi Gen. Secretary of Shri Guru Ravi Dass Sabha (C.V) Fresno, California.

Prem Kumar Chumber is presenting a photo of Ghaddri Baba Babu Mangoo Ram Muggowalia to Shingara Singh Ralh (President Shri Guru Ravi Dass Temple, Yuba City) & standing: Left to right Mohan Gill, (Behind Davinder Ralh), Sukhveer Heer, Charan Singh, Gurbachan Chopra & Parshotam Sood.

After we hung the picture of Mugowalia: Charan Singh, Davinder Ralh, Mohan Gill, P.K. Chumber, Shingara Singh Ralh & Sukhveer Heer

Prem Kumar Chumber is presenting a book "Religious Rebels in the Punjab" (Written by Dr. Mark Juergensmeyer) to Parshotam Sood (Chairman Shri Guru Ravi Dass Temple, Yuba City) standing: L. to R. Gurbachan Chopra, Dayal Ram Nar, Mohan Gill, Davinder Ralh, Charan Singh & Sukhveer Heer.

Great Ghaddri Baba Babu Mangu Ram Mugowalia

ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ (ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ) ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮੇਲੇ ਨੇ ਛੱਡੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ

ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ (ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ) ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮੇਲੇ ਨੇ ਛੱਡੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ

ਤਸਵੀਰਾਂ- ਪ੍ਰੋਮ ਕੁਮਾਰ ਚੁੰਬਰ (ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ)

TANDOOR

Indian Restaurant

27167 Mission Blvd. Hayward, CA 95544

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਬਰਥ-ਡੇ ਪਾਰਟੀ, ਐਨਵਰਸਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਟਰਿੰਗ ਲਈ ਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

WE ARE SPECIALIST IN CATERING & SPECIAL ITEMS ARE AVAILABLE HERE :

FISH PAKORE, CHILLI CHICKEN, GOAT KARI, SHAHI PANEER, BUTTER CHICKEN, SWEETS, SNACKS AND MORE SPECIAL ITEMS.

ਕੈਟਰਿੰਗ ਦੇ ਮਾਹਿਰ, ਹਫਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਉਪਲਬੱਧ ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਕੌੜਿਆਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ

BUFFET LUNCH 11:00 AM To 3:00 PM

Contact Us:

Ph. 510-885-1212

Fax. 510-885-1532

We are open seven days 11 AM to 10 PM

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale +Retail

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Mattersss ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ ਬਾਬਾ ਰਾਮਦੇਵ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

- * ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ,
- * 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ
- * ਜੈਂਟਸ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੇਡੀਜ਼ ਸੂਟ ਸੇਲ 'ਤੇ ਹਨ।
- * ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।
- * ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਾਲ ਸੇਲ 'ਤੇ ਹੈ।

- * ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Mattersss ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
- * ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋੜਾਂ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
- * ਤੁਹਾਡੇ ਝੜਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰਬਲ ਹੇਅਰ ਤੇਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
- * ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰੇਲੇ ਦਾ ਜੂਸ ਇੱਥੋਂ ਖਰੀਦੋ।

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

LOOSE FABRICS, GROCERIES, BLANKETS, VEGETABLES

Toilet Water Pressure (Elite 2 Bio Bider) A budget Friendly solution for your desire to feel exceptionally clean and reduce toilet paper waste Only \$ 39.99+Tax

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

Kashmiri Bhatia, Dealer/Broker 408-848-2365

50% OFF WARRANTY with Qualifying Car Purchase

IN HOUSE FINANCING AVAILABLE www.kbusedautosales.com

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

K&K AUTO REPAIR and Car Wash
63 Muckelemi St San Juan Bautista 95045

Kashmiri Bhatia (Owner) 831-623-4702

20% OFF LABOUR on your next qualifying service

Car Care You Can Trust

ਰੁੱਤ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਆਈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ 1951 ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ

ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1951 ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 126 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਟ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 843 ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 6522434 ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 4989077 ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਭਾਵ ਮਤਦਾਨ 57.85 ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 96 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 13, ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 9 ਅਤੇ ਬਾਕੀ 8 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸੰਨ 1957 ਵਿੱਚ 154 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 660 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 9208926 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 7603890 ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਭਾਵ ਮਤਦਾਨ 57.72 ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 120 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਦਕਿ 13 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 21 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ। ਸੰਨ 1962 ਵਿੱਚ 154 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 756 ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 121 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਲਈ ਅਤੇ 33 ਸੀਟਾਂ ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10745652 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 6816763 ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਭਾਵ ਮਤਦਾਨ 63.44 ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 90 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 19 ਸੀਟਾਂ, ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 18 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 27 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸੰਨ 1967 ਵਿੱਚ 104 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ 104 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 81 ਜਨਰਲ ਅਤੇ 23 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 602 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6311063 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 4492366 ਭਾਵ 71.18 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ 48 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 24 ਸੀਟਾਂ, ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ 9 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 23 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹੇ। ਸੰਨ 1969 ਵਿੱਚ 104 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 81 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 23 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 471 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6692111 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 4836135 ਭਾਵ 72.27 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 38 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ 43 ਸੀਟਾਂ, ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 4 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੂੰ 19 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਸੰਨ 1972 ਵਿੱਚ 104 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 81 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 23 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 468 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

7244663 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 4972374 ਭਾਵ 68.63 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 66 ਸੀਟਾਂ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇ 10 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 24 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 4 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਨ 1977 ਵਿੱਚ 117 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 88 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 29 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 682 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 8764980 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 5729424 ਭਾਵ 65.37 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 7 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 58, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇ 7, ਸੀ ਪੀ ਐਮ ਨੇ 8 ਜਨਤਾ

ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 32 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 73, ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 12 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਨ 1992 ਵਿੱਚ 117 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 88 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 29 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 579 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 13171851 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 3137915 ਭਾਵ 23.82 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 87 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 30 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਨ 1997 ਵਿੱਚ 117 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 88 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 29 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 693 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ

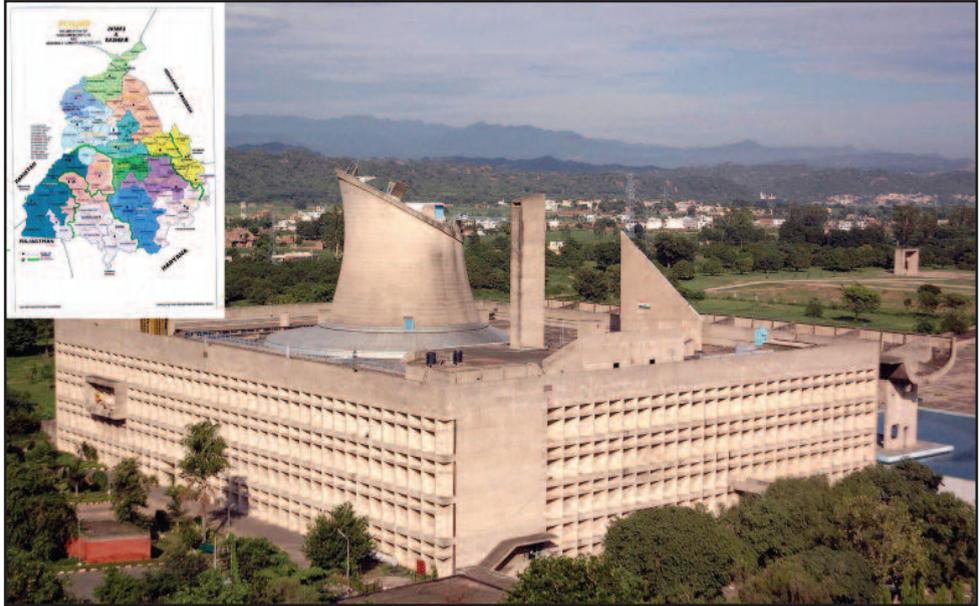
ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 1043 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 16775702 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 12657285 ਭਾਵ 75.45 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 44, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 48 ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ 19 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 5 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। 30 ਜਨਵਰੀ 2012 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 17682363 ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 13892749 ਵੋਟਾਂ ਨੇ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 1078 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਪੀ ਪੀ ਪੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਾਨ ਆਦਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 46, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 56, ਭਾਜਪਾ ਨੇ 12 ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 3 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
9417563054

ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 40.11 ਫੀਸਦੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ 34.75, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 7.13 ਫੀਸਦੀ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 4.30 ਫੀਸਦੀ, ਪੀ ਪੀ ਪੀ ਨੂੰ 5.17 ਫੀਸਦੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਾਨ ਨੂੰ 0.28 ਫੀਸਦੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ 0.82 ਫੀਸਦੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਐਮ ਨੂੰ 0.16 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਜੋਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

04 ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁੱਲ 19749964 ਵੋਟ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ ਜੋਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਅਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ, ਸੀ ਪੀ ਐਮ, ਸਵਰਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਫਰੰਟ, ਟੀ ਐਮ ਸੀ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਤਾਂ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਦੇ ਬਗ਼ਾਬਤੀ ਸੂਰ ਇਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਾਰਟੀ ਨੇ 25 ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 2 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਨ 1980 ਵਿੱਚ 117 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 88 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 29 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 722 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 9857288 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 6341549 ਭਾਵ 64.33 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 63 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 37, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇ 9, ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 8 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਨ 1985 ਵਿੱਚ 117 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 88 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 29 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 857 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10728825 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 7245281 ਭਾਵ 67.53 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ।

ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 15225395 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 10463868 ਭਾਵ 68.73 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 14 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 75, ਭਾਜਪਾ ਨੇ 18 ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 10 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਨ 2002 ਵਿੱਚ 117 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 88 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 29 ਐਸ ਸੀ ਵਰਗ ਲਈ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 923 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਕੁੱਲ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 15816169 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 10303081 ਭਾਵ 65.14 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 62 ਸੀਟਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 41, ਭਾਜਪਾ ਨੇ 3 ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਨੇ 11 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਨ 2007 ਵਿੱਚ 116 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 87 ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਅਤੇ 29 ਐਸ ਸੀ

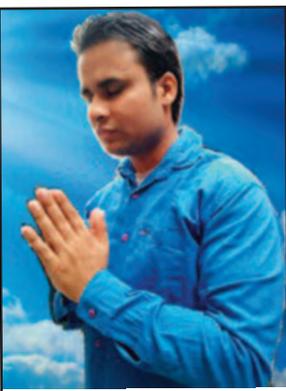
“ਚਿੰਤਾ ਭਰੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂੰਡੇ”

ਕਈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹੀ ਰਿਵਾਜ, ਯਾ ਇੱਛਾ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹੀ ਪਰਮਪਰਾ ਜਿਹੀ ਚਲ ਪਈ ਹੈ। ਪਰਮਪਰਾ ਕੁੱਝ ਇੱਛਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੱਧ-ਵਰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡਾ ਜਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੰਦਰ੍ਹਾਂ-ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰੀ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ “ਹੁਣ ਤੂੰ ਜਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੂੰ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਮਾ ਅਤੇ ਖਾ, ਅਤੇ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਰਵਾ ਪੈਸੇ ਜੋੜਕੇ।” ਇਹ ਡਾਇਲਾਗ ਅਕਸਰ ਹਰ ਮੱਧ-ਵਰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਡਾਇਲਾਗ ਬਹੁਤ ਜਾਇਜ਼ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ-ਪੇਟ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਲਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਦ ਬੱਚੇ ਉਡਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪ ਫਾਰਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਗਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਜੋ ਜਵਾਨ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਜ਼ਰਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਉਹ ਕੋਈ ਪੰਦਰ੍ਹਾਂ-ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਵੈਸੇ ਹੀ ਸੱਤਾਈ ਅਠਾਈ ਸਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਫਿਰ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜਦ ਉਸਦੀ ਕਿਸਮਤ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਅਕਸਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਉਮਰ ਤੀਹ ਸਾਲ ਵੀ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਚਲੋ ਮੰਨ

ਲਵੋ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਚੰਗੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਛੱਬੀ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ 25000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਿਲ ਗਈ। ਨੌਕਰੀ ਮਿਲਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪ ਖੁਦ ਪੈਸੇ ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਆਹ ਖੁਦ ਕਰਵਾਵੇ। ਹੁਣ ਮੁੰਡਾ ਵਿਚਾਰਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਤਾਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰੇਗਾ, ਘਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਚਲਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਪੈਸੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਵੀ ਜੋੜੇਗਾ। ਮੰਨ ਲਵੋ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਦੱਸ ਕੁ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਘਰ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਪੰਦਰ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਉਹ ਜੋੜੀ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਹ ਦੋ ਸਾਲ ਇੱਛਾ ਹੀ ਕਰਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 28 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੋੜ ਲਏ। ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਕੁੜੀ ਵੀ ਲੱਭ ਲਈ। ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਪਿਤਾ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਸਾਦਾ ਹੀ ਕਰ ਦਿਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਪੈਸੇ ਬੱਚ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਜੋੜੇ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ।” ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਇਹ ਤੂੰ ਕੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ! ਤੇਰਾ ਅਸੀਂ ਸਾਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦੇਈਏ! ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਨੌਕ ਵਢਾਉਣਾ! ਲੋਕੀ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ ਕੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ! ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵਿਆਹ ਤਾਂ ਵੋਲ ਚਮੱਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।” ਮੁੰਡਾ ਵਿਚਾਰਾ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰਜਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜੋੜੇ ਪੈਸੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤੇ। ਵਿਆਹ ਉਸਨੂੰ ਢੋਲ ਚਮੱਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਬਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਵੱਜ ਗੱਜ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਚਲੋ ਜੀ, ਹੁਣ ਜਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਹੋ

ਗਿਆ। ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਜੇ ਹਫਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੀਤਿਆ ਸੀ, ਕੁੜੀ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੜੀ ਕਹਿੰਦੀ ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਤੇ ਘੁਮਾਉਣਾ ਫਿਰਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ, ਕਿ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਇਹੋ ਹੀ ਘਟੀਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣੀ ਹੈ।” ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਦਿਲ ਜਵਾਂ ਹੀ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਗਾਲ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਗਣੇ ਹੋਏ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਲੋਨ। ਬੱਸ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਹਨਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਝਮੇਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੀਤਦੀ ਹੈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਇੱਕ ਮੱਧ ਵਰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡੇ ਦੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਲੱਗਭੱਗ ਹਰ ਇੱਕ ਮੱਧ ਵਰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਲੀ 'ਤੇ ਧਰੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ। ਮੱਧ ਵਰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡਾ ਵਿਚਾਰਾ ਇਹਨਾਂ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫੱਸਿਆ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਛ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਹੀ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਯਾ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਗਲ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੁੜੀ ਕੋਈ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੁੜੀ ਦੇ

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਨ। ਇੱਛ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਉਗਰਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਮੁੰਡੇ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਬਣਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕਦਮ ਹੀ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਲ ਮੈਂ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਕਾਫੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਮੁੰਡਾ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਉਹ ਪੈਸੇ ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰੇ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਬੋੜਾ ਕੜਵਾ ਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਕੜਵੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬੋੜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਹੀ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੰਡੇ ਅਤੇ ਕੁੜੀ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੁਖਾਲੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਫਟਸ ਅਪ 09465554088

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਵੋਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ

ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਮਾਨਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਇਮ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਅੱਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਇਕ ਨੌਂ ਮੈਂਬਰੀ 'ਖਰਤਾ ਕਮੇਟੀ' ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਏ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਬਣਾਈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ 'ਚ ਹੋਰ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜੋ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਪਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ, ਅਸੰਭਿਅਕ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ, ਅਸੰਭਿਅਕ ਭਾਸ਼ਣ-ਨਾਹਰੇ, ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ, ਧਨਾਢ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ, ਬੁਝਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ,

ਮਾਰਕੂਟ, ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲ, ਦਲ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਆਦਿ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਆਮ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਖਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਹਾਰ ਵਰਗੇ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਸੁਣਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਲਿਆਏਗੀ, ਇਹ ਕੋਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜੀ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਕੁੱਝਤਰ ਭਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਗਲਤ ਵਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਪਾਰਟੀ ਠੀਕ ਲੱਗਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਉਸ ਨੇਤਾ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਧੋ ਸੰਵਾਰ ਕੇ ਉਸੇ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਵਫਾਦਾਰੀ, ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬਹੁਤੇ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਅੰਦਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 50

ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਿਕੋਨੇ, ਚਾਰਕੋਨੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਟਾਂ ਆਪਸ 'ਚ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਜਨਤਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਚ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਜਨਤਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਚ ਸਥਿਤੀ ਭੋਰਾ ਉੱਚੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਨਪੜ੍ਹ ਜਨਤਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੋਧਿਆ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵਰਗ ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਪੋਲਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਸਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਸਥਾਨਤ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਕੂਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਹੀ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਐਨੀ ਮਾਤੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਤੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਚਰਚਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਧਨਾਢ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਫੋਟੋ ਪਹਿਚਾਣ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜੋ ਕਿ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਭਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਜੇ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਖਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਗੁੜ੍ਹ ਦੀ ਥਾਂ

ਥਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਗੁੱਝੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਲੁਕਾਈਏ ਜੱਗ ਕੋਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣਾ ਹੀ ਗੁੜ੍ਹ ਖਾਈਏ ਜੀ।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੁੜ੍ਹ ਦੀ ਰੋੜੀ ਖਾ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਜਰਗ ਦੇ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਗੁੜ੍ਹ ਦੇ ਗੁਲਗੁਲੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਕੇ ਅਜੀਬ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਗੁੜ੍ਹ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡਾ ਜੰਮਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਵਾਣੀ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

ਗੀਗੇ ਮੌਲੀਏ ਨੀ, ਤਿਲ ਚਾਉਲੀਏ ਨੀ, ਗੀਗਾ ਜੰਮਿਆ ਸੀ ਰਾਤ, ਗੁੜ੍ਹ ਵੰਡਿਆ ਪ੍ਰਾਂਤ।

ਜੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਉਣ ਤਾਂ ਇਹ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਸਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰੋੜ, ਸਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਤੋਰ।

ਸਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਸਲਾਈਆਂ, ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਆਈਆਂ।

ਬੰਨੇ ਠੁਮਕ ਠੁਮਕ ਆ, ਬਾਲੀ ਭਰ ਕੇ ਲਿਆ।

ਸਾਨੂੰ ਪਾ ਗੁੜ੍ਹ ਦੀ ਰੋੜੀ, ਤੇਰੀ ਜੀਵੇ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਗੁੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ 'ਗੁੜ੍ਹ ਨਾਲੋਂ ਇਸ਼ਕ ਮਿੱਠਾ.....' ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਅਖਾਣ ਅਤੇ

ਮੁਹਾਵਰੇ ਵੀ ਗੁੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਹੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਫਲਾਣੇ ਨੇ ਤਾਂ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁੜ੍ਹ ਭੰਨ ਲਿਆ। ਕਈ ਬੰਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਜਦੋਂ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਲੜਾਕੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਤੇ ਆਪਸੀ ਵੈਰ ਵਧਦਾ ਦਿਸੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਬਾਂਦਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਗੁੜ੍ਹ ਦੀ ਭੇਲੀ ਸੁੱਟਣੀ'। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਔਖਾ ਕੰਮ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ 'ਜੇ ਗੁੜ੍ਹ ਦਿੱਤਿਆਂ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਹੁਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਏ'।

ਗੰਨੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਕੰਦਰ ਮਹਾਨ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜਿਹਲਮ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਉਤੇ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਂਸ ਵਰਗੇ ਪੌਦੇ ਦੇਖੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੋਰੀਆਂ ਚੱਖਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਰਬਤ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਸ ਸਰਬਤ (ਰਸ) ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਗੁੜ੍ਹ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜੋ ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਹਿਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿੱਠੀ ਚੀਜ਼ ਗੁੜ੍ਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ।

ਗੁੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਭੜੋਲੀਆਂ ਭਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਗੁੜ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁੜ੍ਹ ਪਕਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਲੋਕ ਸੌਫ, ਗਿਰੀ ਖੋਪਾ, ਬਦਾਮਾਂ ਦੀ ਗਿਰੀ ਆਦਿ ਪਾ ਕੇ ਟਿੱਕੀ ਜਮਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਬਹੁਤ ਸੁਆਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਖਾਣ ਤੋਂ ਜੀਅ ਨਹੀਂ ਲਹਿੰਦਾ। ਤੱਤਾ ਤੱਤਾ ਗੁੜ 'ਚੱਕ' ਉਪਰ ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਣ ਦਾ ਸੁਆਦ ਤਾਂ ਅਨੋਖਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੱਕ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਉਚ ਨੀਚ ਦੇ ਭੇਦ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬੈਠ ਕੇ ਤੱਤ ਗੁੜ੍ਹ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਗੁੜ੍ਹ ਪਾਚਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ

ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁੜ੍ਹ ਦੀ ਰੋੜੀ ਜ਼ਰੂਰ ਖਾਧੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਯੁੜ, ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਗੁੜ੍ਹ ਖਾਧਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

'ਲੱਸੀ ਮਿਲੇ ਪੀਣ ਨੂੰ ਗੁੜ੍ਹ ਮਿਲੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਫੇਰ ਵੇਖ ਮਿੱਤਰਾ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ'

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਆਮ ਘਰ ਦੀ ਦਾਰੂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਗੁੜ੍ਹ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੁਆਦ ਵੀ ਅਨੋਖਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਤਾਂ ਪੀ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਤੀ ਪਾਰ ਵੀ ਬੁਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਸਹੀ ਮਿਕਦਾਰ 'ਚ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਵਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਰੂ ਕੱਢਣਾ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਗੁੜ੍ਹ ਦੇਸੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਲਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਕੱਚਾ ਮਿੱਠਾ' ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸੂਗਰ ਰੋਗ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਪੈਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਥਾਂ ਕੰਡਾ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫਿਨਸੀ ਆਦਿ ਨਿਕਲ ਆਵੇ ਤਾਂ ਅੱਕ ਦੇ ਪੱਤੇ ਤੇ ਗੁੜ੍ਹ ਰੱਖ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੱਕ ਕੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਕੰਡਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਗੁੜ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚੀਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਹੀਓਂ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਤੀਸਰੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸੂਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੋ ਗੁੜ੍ਹ ਵਿਚਲੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਅਜਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

- ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ

ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਬੋਲੋ ਜੀ ਜੈ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ
98783-83053

26 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗਣਤੰਤਰ ਬਣੇ ਨੂੰ 67 ਸਾਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਕਰੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਇਹ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠਿਆ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਖੌਤੀ ਸਿਆਣੇ ਵਰਗ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅੜਿੱਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਉਸਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਚਣਹਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਣ ਲੱਗਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸੈਕੂਲਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੈਕੂਲਰ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਾ ਇਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਹੀ ਵਫਾਦਾਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਾ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਧਾਰਮਿਕ ਰੂੜੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ।

ਪਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਰੁਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਹਨ। ਸਭ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਮਰਯਾਦਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਭ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿੰਗ-ਟੇਢ ਪਾ ਕੇ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਸ ਧਰਮ ਨੇ ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਦਾ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਵੀ ਅੱਜ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕੌਮ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿਣ।

ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ 26 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਵਾਹਦ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ

ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਰਮਾਇਣ ਪਾਠ' ਰਖਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਿੰਦੂ ਪੁਜਾਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਮਲੂਕਾ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਤਿਲਕ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਲਾਲ ਚੁੰਨੀ ਪਹਿਨਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਹੱਦ ਉਦੋਂ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਪਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬੋਲੋ ਜੈ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ। ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਭਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਉਹ ਵੀ ਸੱਤਾ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ੍ਰ: ਮਲੂਕਾ ਇਹ ਸਭ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜੈ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਬੋਲਦੇ ਰਹੇ।

ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਸਲਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਆਲ ਇਹ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਿੱਤ ਹਾਰ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਣ? ਦਰਅਸਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਹੀ ਆਟੇ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ

ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਵਜੋਂ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਤਿਲਕ ਨਹੀਂ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਉਨਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਕਿੱਡੋ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਰੀਤਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 25-ਬੀ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ ਫਤਿਆ ਨਾ ਜਾਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ। ਕੀ ਹੁਣ ਸਭ ਨੂੰ ਮਲੂਕਾ ਵਾਂਗ ਜੈ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਬੋਲਣਾ ਪਵੇਗਾ?

ਮਾਏ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਤੱਕ (ਜੀਵ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ)

ਮੇਹ ਰਾਜ ਸਿੰਘ
+91-98887-87440

(15ਵੀਂ ਕਿਸਤ)

ਉਪਰੋਕਤ ਸੱਚਾਈ ਨੇ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਲਫਰਡ ਵੈਂਗਲਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਮਹਾਂਦੀਪ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਵੈਂਗਲਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ 1912 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਮਹਾਂਦੀਪ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ 15 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰਖਾਂ ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਇੱਕ ਹੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਮਹਾਂਦੀਪ ਸਾਥੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 15 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਸਮੁੰਦਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰਲੀਆਂ ਵਿੱਥਾਂ ਵੱਧਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਮੁੰਦਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਨੀਲ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵੱਡੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਝੀਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਹਨ ਕਿ ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਫਰੀਕਾ ਟੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਰਖੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਹਿੱਸੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਧਰਤੀ ਤੇ ਤੇਲ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

ਲਗਭਗ ਛੇ ਕਰੋੜ ਵਰਖੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜੀਵ ਹੀ ਜੀਵ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਝੁੰਡ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਤੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬਗੈਰ ਨਸ਼ਟ ਹੋਏ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮਖਾਂ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਹੀ ਤੇਲ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀਆਂ ਤਹਿਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਇਹਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਹੀ ਚਰਬੀ ਹੈ।

ਜੀਵ ਵਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?

ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 460 ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਗੈਸਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਦਲੀਆਂ ਦੇ ਕਣਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਰੋੜ ਵਰਖੇ ਬਾਅਦ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਟੱਕਰਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਾਪਮਾਨ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਾਰਾ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਪਿਘਲੀ ਹੋਈ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਜੋਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਭਾਰੇ ਕਣ ਇਸਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕੋਰ ਵਿੱਚ ਜਮਖਾਂ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਕਣ ਇਸ ਦੀ ਪੇਪਤੀ ਤੇ ਤੈਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਰਖੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਠੰਡੀ ਹੋਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਉੱਡੀ ਫਿਰਦੀ ਭਾਫ ਵੀ ਮੀਂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉੱਪਰ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਇਸ ਤਰਖਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸਮਾਨੀ ਬਿਜਲੀ ਗੁਜ਼ਰੀ ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਬਨਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜੇ ਲੜੀਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਰਚਨਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਉਕਲੀ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਇਹ ਕਾਰਬਨਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਰਖੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮਖਾਂ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰਖਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਸਲਾ ਪਦਾਰਥ ਜਮਖਾਂ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸੈੱਲ ਵਾਲੇ ਪੌਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ।

ਪਹਿਲੇ ਜੀਵ

1964 ਵਿੱਚ ਜੇ. ਜੀ. ਰਾਮਸੇ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ

ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਈ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਚਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਤੇ ਸਿੱਕੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚਟਾਨਾਂ 350 ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 380 ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਇਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਈ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰਖਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਉੱਪਰ ਇਸ ਕਾਈ ਦਾ ਹੀ ਰਾਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 343 ਕਰੋੜ ਵਰਖੇ ਜੀਵਨ ਸਿਰਫ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਚਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਈ ਤੋਂ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪੌਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਦਿਆਂ ਤੇ ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਜੀਵ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਗੁਣ ਪੌਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰਖਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੰਜ ਵਰਗੇ ਪੌਦਿਆਂ ਜਿਹੇ ਜੀਵ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਗੁਣ ਪੌਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਦੀ ਅੰਗਝਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਿੰਨ ਇਹ ਬਰੀਕ ਬਰੀਕ ਜੀਵ ਹੀ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਘੋਗੇ, ਸਿੱਪੀਆਂ, ਬਨਸਪਤੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਡੰਡਲ ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਤਰ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਘਾਹ ਤੇ ਕੁਝ ਨਰਮ ਸਿਰ ਵਾਲੇ ਕੀੜੇ। ਇਸ ਤਰਖਾਂ ਇਹ ਪੌਦੇ ਤੇ ਜੀਵ ਕਰੋੜਾਂ ਵਰਖੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੱਲਿਆਂ ਤੇ ਜਮਖਾਂ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਮਿਲਦੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਲੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਇਹਨਾਂ ਪੌਦਿਆਂ ਤੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੱਲਿਆਂ ਤੇ ਜਮਖਾਂ ਹੋਏ ਸਿੱਖ, ਸਿੱਪੀਆਂ ਤੇ ਘੋਗੇ ਕਰੋੜਾਂ ਵਰਖਿਆਂ ਦੇ ਦਬਾਉ ਸਦਕਾ ਚੂਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ।

ਅੱਜ ਤੋਂ 57 ਕਰੋੜ ਵਰਖੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਟਰਿਲੋਬਾਈਟ ਨਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੀੜਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਿਹੜਾ ਬੂਟਾ ਜੁੰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗੇਂਦ ਦੀ ਤਰਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬਿਛੂ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਵਧ ਕੇ 9 ਫੁੱਟ ਤਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਵਾਂ ਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੱਛੀਆਂ ਤੇ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਮਨੁੱਖ ਇਹਨਾਂ ਚਟਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਾਂ ਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਪਥਰਾਟ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਪੌਦਿਆਂ ਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਉਹ ਵੇਖਦਾ ਵੀ ਹੈ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨਸਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗੁਣਾ ਵਧੀਆ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਰਖੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਨਸਲ ਆਪਣੇ ਪੂਰਬਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਚੇਤੰਨ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਹੁੰਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦੰਦ ਤੇ ਅੱਖਾਂ

50 ਕਰੋੜ ਵਰਖੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜੀਵ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੰਦ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਨਿਕਲ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀਵ ਨਾਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੋਜਨ ਚਿੱਥ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਡੋਬੋਲੀਅਨ ਸਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੇ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਫਾਸਿਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਭਾਲਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੰਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤੇ ਵੱਡੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤੇ ਆਮ ਮੱਛੀਆਂ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹੀ ਸਨ ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀੜਣ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ

ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੇ ਸਰੀਰ 20 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਲੰਬੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਜਿਹੇ ਨਰਮ ਸਰੀਰ ਵਾਲੇ ਕੀੜੇ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਦੰਦ ਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਸ ਯੁਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਤੇ ਖੰਭਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕੀੜੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਹਰਿਆਲੀ ਕਿਵੇਂ ਆਈ?

ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਿਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 37 ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਜੀਵ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਸਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਥਰੀਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀਆਂ ਤੇ ਬਰਫ ਦੇ ਤੋਇਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਖਿਲਾਰੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਰਾਨ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨੇ, ਨਦੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਅੱਗ ਬਿਖਰਦੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਤੇ ਜਵਾਰਝਾਟੇ ਅੱਜ ਦੀ ਤਰਖਾਂ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਗਰਮੀ, ਬਰਸਾਤ, ਸਰਦੀ ਤੇ ਬਸੰਤ ਚਾਰੇ ਮੌਸਮ ਅੱਜ ਦੀ ਤਰਖਾਂ ਹੀ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਖਿੜਨ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲ ਤੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਵਧਣ ਫੁਲਣ ਵਾਲੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਤੇ ਚਟਾਨਾਂ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਘਾਹ ਤੇ ਕਾਈ ਨੇ ਅਜੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਭੂਮੀ ਪਥਰੀਲੀ ਹੀ ਪਥਰੀਲੀ ਸੀ। ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਨਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੰਡ ਗੰਡੇ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ।

ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਦਲਦਲ ਵੱਲ

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਰਵਟ ਲਈ ਕੁਝ ਜੀਵਾਂ ਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਨੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘੱਟ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਲਦਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੇ ਲਿਆ ਸੁੱਟਦੀਆਂ ਸਨ। ਧਰਤੀ ਦੀ ਅੰਦਰ ਦੀ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹੀ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਖੜੇ ਹੋਏ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰੀ ਵਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੀ ਉਗਾਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਤਰਖਾਂ ਇਹ ਪੌਦੇ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਸਿੱਖ ਗਏ। ਗਿੱਲੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਉੱਗਣ ਵਾਲੇ ਪੌਦੇ ਕਾਈ ਤੇ ਮਾਸ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਤ ਪਦਾਰਥ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੰਭਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਾਜ਼ਦੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾ ਪੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਣੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਫਰਨ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਤਣੇ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਸਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਬੀਜਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਪੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਕੇ ਦੇਵਦਾਰ ਤੇ ਚੀੜ ਵਰਗੇ ਦਰਖਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਬੂਟੇ ਤੇ ਦਰਖਤ ਤਾਂ ਸਿਰਫ 15 ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਹਨ।

ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਕੀੜੇ ਮਰੋੜੇ ਆਏ

ਪੌਦੇ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਜੀਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਸਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦਾ ਫਰਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਸੀ। ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਧਰਤੀ ਦੇ 460 ਕਰੋੜ ਵਰਖੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੱਖ ਵਰਖੇ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਕੰਨ ਖਜੂਰੇ, ਬਿਛੂ, ਕਾਕਰੋਚ, ਟਿੱਡੇ ਤੇ ਹੋਰ ਕੀੜੇ ਮਰੋੜੇ ਦਲਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਿੱਖ ਗਏ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਜ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਫੋਫੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰੀਂਗ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਆਏ ਸਨ।

(ਚਲਦਾ)

ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਸਰੋਦੇ
92175-44348

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਲੋਹੜੀ...

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਗਮੀਆਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਗਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਤਾਪ ਦੇ ਪਲ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਵੀ ਮਾਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਜ਼ਸਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਇੱਕ ਮੇਲੇ ਜਾਂ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ ਜਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਜ਼ਰੂਰ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ-ਧਿਆਣੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਠਾਈਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੀ ਪਸੰਦੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਹਰ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ 13 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨਵੇਂ ਵਿਆਹ-ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਨਵ-ਜਨਮੇਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਘਰ ਜ਼ਸਨ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਗਨੀ ਦਾ ਧੂਣਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਅਗਨੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਗਨੀ ਵਿੱਚ ਚਾਵਲ, ਤਿੱਲ, ਗੁੜ, ਰਵੜੀਆਂ, ਮੂੰਗਫਲੀ ਆਦਿ ਸੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪਲਾਂ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦਿਨ ਭੰਗੜੇ, ਗਿੱਧੇ ਅਤੇ ਨੱਚਣ ਗਾਉਣ ਆਦਿ ਦਾ ਵੀ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਗੀਤ ਵੀ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਦਿਨ ਲੋਕ

ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਸੋਂ ਦਾ ਸਾਗ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੜ, ਰੋੜੀਆਂ, ਮਠਿਆਈਆਂ, ਮੂੰਗਫਲੀ ਆਦਿ ਵੀ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ, ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੁੱਝ ਇੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਪਤਨੀ "ਲੋਈ" ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਹੜੀ ਅਤੇ ਹੋਲੀਕਾ ਦੋਨੋਂ ਭੈਣਾਂ ਸਨ। ਪਰ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਹੜੀ ਸ਼ਬਦ "ਲੋਹ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ 'ਰੋਟੀਆਂ' ਅਤੇ 'ਚਪਾਤੀ' ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਤਵਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਤਿੱਲ ਤੇ ਰਿਊੜੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਤਿੱਲ-ਰਿਊੜੀ ਤੋਂ ਹੀ ਲੋਹੜੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਅਕਬਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਡਾਕੂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਲ ਲੁੱਟ ਕੇ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਦਰਿਆਇਲੀ ਦੇ ਕਾਇਲ ਸਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲੋਕ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ-ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਦੀ ਧੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਦ ਦੁੱਲਾ-ਭੱਟੀ ਨੇ

ਉਸ ਲੜਕੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕਰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦੁੱਲੇ-ਭੱਟੀ ਨੂੰ ਹਰ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਜਦ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ: "ਸੁੰਦਰ-ਮੁੰਦਰੀਏ, ਹੋ, ਅ. ਅ. ਤੇਰਾ ਕੌਣ ਵਿਚਾਰਾ। ਹੋ. ਅ. ਅ. ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਵਾਲਾ। ਹੋ. ਅ. ਅ. ਦੁੱਲੇ ਨੇ ਧੀ ਵਿਆਹੀ, ਹੋ. ਅ. ਅ. ਸੇਰ ਸ਼ੱਕਰ ਪਾਈ, ਹੋ. ਅ. ਅ.। ਗਿਣ-ਗਿਣ ਪੋਲੇ ਲਾਏ। ਹੋ. ਅ. ਅ. ਇੱਕ ਪੋਲਾ ਘਟ ਗਿਆ, ਘਸੀਟਾ ਵਹੁਟੀ ਲੈ ਕੇ ਨੱਸ ਗਿਆ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉੱਥੇ ਪੈਸੇ, ਕਣਕ ਦੇ ਦਾਣੇ, ਮੱਕੀ ਦੇ ਦਾਣੇ, ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ, ਮੱਕੀ ਦਾ ਆਟਾ ਅਤੇ ਮੂੰਗਫਲੀ, ਰੋੜੀਆਂ, ਚਿੜਬੜੇ, ਮਠਿਆਈ ਆਦਿ ਦੀ ਸੌਗਤ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਜਿਸ ਘਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਪਰਤਣਾ ਪਵੇ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਇਹ ਗਾਣਾ "ਹੁੱਕਾ ਵਹੁਟੀ ਲੈ ਕੇ ਨੱਸ ਗਿਆ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਫਿਰ ਕੁੜੀਆਂ ਇਹ ਗੀਤ ਜਿਵੇਂ "ਅੱਥੇ ਅੱਥੇ ਨੀ ਮੇਰੇ ਸੱਤ ਭਰਾ ਮੰਗੇ" ਜਾਂ "ਅਸੀਂ ਆਈਆਂ ਕੁੜੇ, ਆਈਆਂ ਇਸ ਘਰ ਵੱਡੇ ਕੁੜੇ" ਜਾਂ "ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਲੋਹੜੀ ਤੇਰੀ ਜੀਵੇ ਜੋੜੀ" ਆਦਿ ਗਾ ਕੇ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਹੜੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਕਰ ਸੰਗਰਾਂਧ ਦਾ ਦਿਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ "ਪੋਂਗਲ" ਤੇ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ "ਮਾਘ ਬੀਹੂ" ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪੁਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ

ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਮਾਘੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਘ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਆਉਣ ਦਾ ਅਰਥ ਪੋਹ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅੰਤਮ ਠੰਢ ਅਤੇ ਮਾਘ ਮਹੀਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਸੂਰਜ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਤ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਧਰਮ-ਜਾਤ ਦੇ ਲੋਕ ਮਨਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਧਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੀੜ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਧਿਆਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ, ਪੈਸੇ, ਮਠਿਆਈਆਂ ਜਾਂ ਬਿਸਕੁਟ ਆਦਿ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਤਾਲ-ਮੇਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦਿਨ ਕਈ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਆਦਿ ਪੀ ਕੇ ਹੁਲਾਸ਼ਾਜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਕਰ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਦਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਪਰਣ ਕਰ ਲਈਏ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇਈਏ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਜਾਂ ਹੁੱਲੜਬਾਜੀ ਦਾ ਦਿਨ ਬਣਨ ਦੇਈਏ।

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸੰਕਲਪ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ)

ਸੰਸਾਰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਨਿਗੂ ਮਾਰੇ ਧਰਤ, ਆਕਾਸ਼, ਪਤਾਲ ਸਭ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਲੱਦਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਾਰਥਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਨਵ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥਾਂ ਲਈ ਇਸ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਮਲੀਆਮਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੈਤਾਨ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਇਸ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਅੱਡ ਅੱਡ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੀਰ-ਪੈਗੰਬਰ, ਰਹਿਬਰ, ਔਲੀਏ ਆਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸੈਤਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਛੂਤ-ਛਾਤ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵੀ ਸੈਤਾਨ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਵ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਏ ਉਹਨਾਂ ਪੀਰ-ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਨਵ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ। ਮਾਨਵ ਨੂੰ ਸੈਤਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਘੋਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਮਾਨਵ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖਸ਼ੁੱਟ, ਗੈਰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਬੌਧਿਕ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਂਥਰ
(ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ)
917-667-6404

ਕਿਆ ਤੂ ਸੋਇਆ ਜਾਗ ਇਆਨਾ ਤੈ ਜੀਵਨ ਜਗਿ ਸਚ ਕਰ ਜਾਨਾ

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਤਾਏ ਇਨਸਾਨਾਂ (ਨਿਰਧਨ ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ) ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਠ ਜਾਗ, ਜਾਲਮ ਦੇ ਜੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਟੱਕਰ ਦੇਹ। ਤੂੰ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਖੀ ਵਿਚੋਂ ਤੱਥ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ (ਪੰਡਿਤ) ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਲੋਕ

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਜਨੇਊ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ। ਤੂੰ ਨੀਚ ਚਮਾਰ ਜਨੇਊ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨ ਸਕਦਾ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਭਰਮ ਤੋੜਨ ਲਈ ਰੰਬੀ ਨਾਲ ਛਾਤੀ ਚੀਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾ ਦਿੱਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਚੌਹਾਂ ਜੁੱਗਾਂ ਦੇ ਜੰਡੂ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਭ ਲੋਕ ਬੜੀ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਣਾ ਕੇ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਘੁਮੰਡੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਏ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਥੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਚਿੰਤਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਛਾਤੀ ਚੀਰ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸੱਚਮੁਚ ਵੱਸ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੇ ਲੁੱਟ-ਖਸ਼ੁੱਟ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਨਿਕੰਮੇ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਵਸਾਉਣ ਦੀਆਂ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫੇਲੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹਰ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀਏ ਲੋਕ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀਆਂ ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਝੰਡਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਸ਼ 'ਕਰ ਬੰਦਗੀ, ਛਾਡਿਆ, ਮੈਂ ਮੇਰਾ। ਹਿਰਦੇ ਨਾਮ, ਸਮਸੇਰ ਸਵੇਰਾ!!' ਦੇ ਉਲਟ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਕਰਦੇ ਝੰਡੇ ਦੀ ਰਸਮ ਖਿੱਚਤਾਣ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਝਲਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਚ ਲਏ ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ:-

ਜਨਮ ਨਾ ਸਿਰਾਨੋ ਪੰਥ ਨਾ ਸਵਾਰਾ ਸਾਂਝ ਪਹੀ ਦਰੁ ਦਿਸੈ ਅੰਧਿਆਰਾ ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਨਿਦਾਨੁ ਦੀਵਾਨੇ ਚੇ ਤੁਸ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆ ਫਨ ਖਾਨੇ!!

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਹੈ। ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕਾ ਨਾਓ ਦੂਖ ਅੰਦੇਹਿ ਨਹੀਂ ਤੈ ਠਾਓ

ਸਾਂਝ ਪਹੀ ਦਰੁ ਦਿਸੈ ਅੰਧਿਆਰਾ ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਨਿਦਾਨੁ ਦੀਵਾਨੇ ਚੇ ਤੁਸ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆ ਫਨ ਖਾਨੇ!!

ਅੱਜ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੜੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਡੋਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇਹਨਾਂ ਡੋਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਇਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਸਭ ਡੇਰੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਇਹਨਾਂ ਡੋਰਿਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਏਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਿਰਫ ਚਮਾਰ ਜਾਤ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਨਾਈ, ਛੀਬੋ, ਤਖਾਣ, ਲੁਹਾਰ, ਜੱਟ, ਲੁਬਾਣੇ, ਕੰਬੋਜ, ਰਾਜਪੂਤ, ਸੈਸੀ, ਬਾਜੀਗਰ, ਬਾਲਮੀਕੀਏ, ਕਬੀਰ ਪੰਥੀਏ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪਕ ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਇਕ ਚਮਾਰ ਜਾਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਤੰਗ ਸੋਚ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਭ ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਵਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਵਿਚ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਇਕ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਜਿਸਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੈ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਭਗਤ (ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ) ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਰਜ ਹੈ। ਗੁਰੂ (ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ) ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀ ਜਕੜ ਨੂੰ ਤੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕੇ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗੁਰੂ ਘਰ ਜਿਵੇਂ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ (ਚਮਾਰਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਘਰ), ਰਾਮਗੜੀਆ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ (ਤਖਾਣਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਘਰ), ਭਾਪਿਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਘਰ, ਲੁਬਾਣਿਆਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਘਰ, ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਦਿ ਹਨ। ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਗਿਰਾਏ ਬਿਨਾਂ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹਵਾ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਕ ਕਹਾਵਤ ਆਮ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਭਾਈ-ਭਾਈ। ਹਿੰਦੂ ਜੋ ਜਾਤ ਪਾਤ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਪੇ ਵਿਚ ਪਾਤ ਕੇ ਲੁੱਟ-ਖਸ਼ੁੱਟ 'ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਾਤਪਾਤ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਬੜੇ ਹੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਭਾਈ-ਭਾਈ ਕਹਿ ਕੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਵਡਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਅਸਲੀ ਆਤਮਾ ਸਮਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਰੂਪੀ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਹੀ ਹਿੰਦੂ ਉਸ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਭਾਈ-ਭਾਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੱਤਵਾਦੀ, ਵੱਖਵਾਦੀ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਖੋਰਾ ਖੋਜ ਮਿਟਾਉਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਚ ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਬੁੱਧ ਧੰਮ ਵਿਚ ਜਾਤਪਾਤ, ਛੂਤਛਾਤ, ਰੰਗਭੇਦ, ਲਿੰਗਭੇਦ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦੀਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਜਾਂ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਾਨਵ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਮੁੱਚਾ ਮਾਨਵ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪਕ ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਵਿਚ ਸੁੱਚ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ ਵਡਮੁੱਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਐ ਸਕੇ। ਐਸਾ ਚਾਹੁੰ ਰਾਜ ਮੈਂ, ਜਹਾਂ ਸਭਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਅੰਨ ਛੋਟ ਵੱਡੇ ਸਭ ਸਮ ਵੱਸੇ, ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇ ਪ੍ਰਸੰਨ।

ਤਿਕੋਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ/ਸਰਵੇਖਣ ਭਰਮ ਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਣੇ

ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਫੁਰਸਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕੀ ਇੰਨੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਰਹੇ, ਸਿਰਫ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਪੱਖੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਲਿਫਾ-ਫੇਬਾਜੀ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ, ਜਿੰਨੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਹਲਕਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰ ਤਿਕੋਣੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਐਤਕੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਰ ਕੇ ਤਿਕੋਣਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਸਪੀਕਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਪੁਰਾ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 160034 ਵੋਟਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਵੋਟਰ 84144 ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਵੋਟਰ 75919 ਤੇ ਇੱਕ ਕਿੰਨਰ ਵੋਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਹਲਕਾ ਉੜਮੁੜ 'ਚ ਐਤਕੀ ਤਿੰਨ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਵਿਚਾਲੇ ਤਿਕੋਣਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮੁੜ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਸੂਲਪੁਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਨੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਰਨਲ ਵਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਜਸਰਾ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸੁਗਰੀਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ

ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ।

ਹਲਕਾ ਉੜਮੁੜ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 1 69 423 ਵੋਟਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 85 388 ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ 84 044 ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਥੇ 1977 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2012 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ, ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਹੈ। 2012 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਸੂਲਪੁਰ ਨੂੰ 5511 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਨੂੰ 51790 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਸੂਲਪੁਰ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ 67 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟ 'ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਦਾ ਚੋਣ ਦੰਗਲ ਜਿੱਤਣਾ ਸੌਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿਲਰਾਜ ਭੁੰਦਤ, ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਅਜੀਤਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੇਫਰ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ ਮਾਨ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਹਲਕੇ ਦੇ ਕੁੱਲ 165641 ਵੋਟਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 88403 ਪੁਰਸ਼, 77236 ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ 2 ਕਿੰਨਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 1963 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਛੇ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਪੰਜ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। 1997 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਲਈ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪੱਕੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹਰ ਵਾਰ ਸੂਬੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਉਲਟ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਚੁਣਦੇ ਹਨ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 1997 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਵਾਰ 1997, 2007 ਅਤੇ 2012 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅਜੀਤਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੇਫਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ 2002 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਦਤ ਜੇਤੂ ਹੋ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਖੋਮੇ 'ਚ ਹੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਾਘਪੁਰਾਣਾ 'ਚ ਤਿਕੋਣੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸ ਕੇ, ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲਾ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਉਮੀਦਵਾਰ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾ ਕੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ 'ਚ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਤੋੜਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ 'ਆਪ' ਉਮੀਦਵਾਰ ਅੰਡੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਜੋਰ ਲਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੌੜ ਵੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਉਭਾਰ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਆਸਵੰਦ ਹਨ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸੂਝਵਾਨ ਵੋਟਰ ਤਿਕੋਣਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਕਿਆਸਰਾਈਆਂ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੇ ਕੇ ਦੋਨਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਖਤ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਬਤ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਗੜਾ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਨਨਹੇੜੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦ ਪਏ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਢਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਹ ਪਿਛਾਂਹ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਨਰਲ ਜੇ.ਜੇ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ

ਚੋਣ ਜੰਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨਾਲ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਤੇ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲਾਮ ਲਾਸ਼ਕਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਏਕੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਜਨਰਲ ਜੇ.ਜੇ. ਸਿੰਘ ਨਾਲ 'ਡੋਰ ਟੂ ਡੋਰ' ਦਸਤਕ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸੀਟ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਅਜੇ ਫੁਰਸਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪਰ ਜਨਰਲ ਜੇ.ਜੇ. ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਨੁਪਮਾ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਚੋਣ ਪਿਤ 'ਚ ਪੂਰੀ ਧਾਂਕ ਨਾਲ ਆਰੰਭਤਾ ਕਰਨੀ ਵਿਰੋਧੀ ਖੋਮੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਜੇ.ਜੇ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿਸ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨਾਲ ਅੱਜ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਆਰੰਭੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਕੁਝ ਸੰਤੋਸ਼ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵੀ ਬਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਖਣ 'ਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਜੇ.ਜੇ. ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਸਾਰੇ ਧੜੇ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਹਮਾਇਤ 'ਚ ਨਾਲ ਤੁਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਪਟਿਆਲਾ (ਦਿਹਾਤੀ) ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ 'ਆਪ' ਦਰਮਿਆਨ ਤਿਕੋਣੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਐਤਕੀ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸੀਟਿੰਗ ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ (70 ਸਾਲ) ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੜ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ (35 ਸਾਲ) ਐਤਕੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ (40 ਸਾਲ) ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਇੱਥੇ ਤਿਕੋਣਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੱਤ ਵਾਰ ਚੋਣ ਲੜੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਤਿੰਨ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹਿਣ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਪਾਇਲ (ਰਾਖਵਾਂ) ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ, ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਮਾਨ), ਬਸਪਾ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਪਰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਸੀ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਮੁੱਦਮੁਖੀ ਗਲਪੀ ਵਾਰਤਕ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
91-94175-63054

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦਾ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਤੇ ਉਸਾਰੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਚਨਾ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ-ਸਥਾਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੱਧ ਬਲ ਦੇ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਉਭਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਈ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਇਕ ਹਥਿਆਰ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਗਲਪ, ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕਤਾ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਹੋ ਨਿਬੜਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰਨ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਲਾ-ਰੂਪ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਗਿਆਨਾਤਮਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਟੁੰਬ ਸਕਣ ਦੀ ਉਰਜਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਇਥੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦਲਿਤ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ, ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਚੌਥੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਧੂੜ' (ਹੁਣ, ਸਤੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ('ਚਮਾੜਲੀ') ਦੀ ਹਾਸ਼ੀਆਕ੍ਰਿਤ ਹੋਂਦ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਮੇਲੂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਲਈ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮਰੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਵਗਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਇਸ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਕਤ ਸੰਕਟ ਵਿਆਪਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਹਤਬਰ, ਸਰਪੰਚ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਡਾਰੋੜੀ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਉੱਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਆਰਥਕ ਸੱਟ ਨਾਲ ਮੇਲੂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਰਬਤ ਦੀ ਧੂੜ ਵਿਚ ਗੁਆਚਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਾਤੀ-ਜਮਾਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਫੇਟਾ ਝੱਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਵੇਂ ਮੇਲੂ ਆਪਣੀ ਮਾਨਵੀਅਤਾ ਅਤੇ ਜੁਝਾਰੂ ਚੇਤਨਾ ਬਚਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚੋਂ 'ਕਹਾਣੀ' ਗਾਇਬ ਹੈ। ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਗਲਪ-ਬਿੰਬ ਰਾਹੀਂ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੇਲੂ ਦਾ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਦ ਹੋਰ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਪਾਠਕ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ 'ਚੰਮ' ਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮ ਵੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਨੂੰ ਹੀ ਰਤਾ ਕ੍ਰ ਹੋਰ ਗਲਪੀ ਛੋਹਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਛਾਪ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਵਾਰਤਕੀ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਦਖ਼ਲ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਗਲਪੀ ਵਾਰਤਕ ਬਣਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

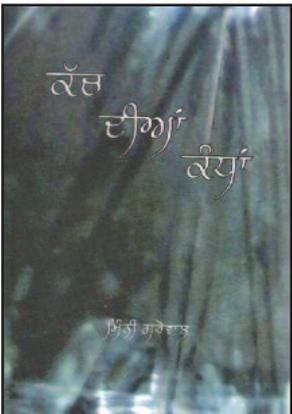
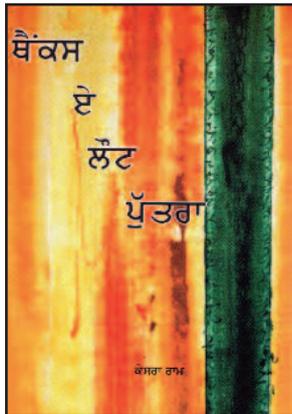
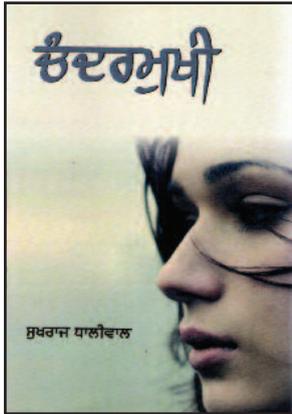
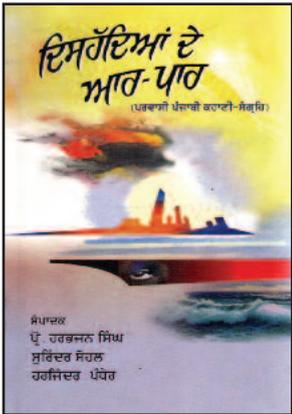
ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਜਸਵੀਰ ਰਾਣਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਮਜ਼ਾਕ ਦੀ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ' (ਕਹਾਣੀ ਧਾਰਾ, ਜਨਵਰੀ-ਮਾਰਚ) ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਯਾਨੀ ਬੌਧੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਥਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਥਾ-1, ਕਥਾ-2 ਅਤੇ ਕਥਾ-3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬੌਧੇ-ਬੌਧੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ-ਵਿਹਾਰ ਕਰਕੇ ਬੌਧੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਾਣਾ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਮਾਹਿਰ ਹੈ ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਮੁੱਦਾ ਇੰਨਾ ਭਾਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਤਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਪਾਤਰ, ਲੇਖਕ ਦੀ ਮਨ-ਇਛਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪਾਤਰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਚਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੇਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਬੌਧਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਾਕਫ਼ੀ ਤਾਂ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਗਲਪ ਬਿੰਬ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਹਾਣੀ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਥਾ-ਤੰਦ ਵੀ ਕੁਝ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਨਣਮੁਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਨਾਮਵਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ (ਬੁੱਤ-ਤਰਾਸ਼, ਸ਼ਬਦ, ਜਨਵਰੀ-ਮਾਰਚ), ਗੁਰਮੀਤ ਕਤਿਆਲਵੀ (ਤੂੰ ਜਾਹ ਡੈਡੀ, ਹੁਣ, ਮਈ-ਅਗਸਤ), ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਧੂ (ਦਾ ਲੈਨਿਨਜ਼ ਫਰੋਮ ਦਾ ਕਲੋਨ ਵੈਲੀ, ਹੁਣ, ਜੁਲਾਈ-ਦਸੰਬਰ), ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਗੀਤ, ਦਿਸਹੱਦਿਆਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ) ਆਦਿ। ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਤਕੀ ਲੱਛਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਤਮ-ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਇਕ ਪਾਤਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਨਾ ਆ

ਕੇ, ਸਰਬਗਿਆਤਾ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਵਾਂਗ ਉੱਚੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਵਿਸਫੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਰਨਣਮੁਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਾਫ਼ੀ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਦਾ, ਕਲਾਤਮਕ ਗਲਪ ਬਿੰਬ ਉੱਤੇ ਭਾਰੂ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਹਾਸਿਲ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ' (ਸਿਰਜਣਾ, ਅਪ੍ਰੈਲ-ਜੂਨ) ਗੌਰਵਮਈ ਪੰਜਾਬੀ ਅਵਚੇਤਨ ਦੇ ਇਕ ਲੁਕਵੇਂ ਪਾਸਾਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਤਮ-ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਔਰਤ ਕਨੋਡਾ ਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬਣ ਹੈ ਜੋ ਮਜ਼ਬੂਰੀਵੱਸ ਵੇਸਵਾਗਿਰੀ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ "ਨੋ ਇੰਡੋ-ਕਨੋਡੀਅਨ ਮੈਨ ਪਲੀਜ਼" ਲਿਖਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਨਕੀ ਗੋਰੇ ਗਾਹਕ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹ ਗੋਰਾ ਸੈਕਸ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ ਪੁਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਉਤਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹਿੰਸਕ ਚਾਹਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ

ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬਣ ਵੇਸਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ ਪਾਉਣ-ਲਾਹੁਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ 'ਵਿਰਕ ਟੱਚ' ਵਾਲੀ ਜੁਗਤ ਨਾਲ ਇਉਂ ਪਲਟੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, "ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਲਾਈਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ।" ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੂਬੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ-ਮੁਲਕ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦੀ ਚਰਿਤਰ-ਉਸਾਰੀ ਉਸਦੇ ਪਾਤਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਵੇਸਵਾ) ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਨਾਰੀ ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਪਾਸਾਰ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਸੁਰਜ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਆਦਮੀ' (ਪੁਸਤਕ, ਦਿਸਹੱਦਿਆਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ, 'ਚ ਦਰਜ) ਇਕ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜ-ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਮਾਅਨੇਖੇਜ਼ ਜੀਵਣ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਹਾਰਾਂ-ਜਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦਾ ਜੀਵੰਤ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਜੀਵਣ-ਫਲਸਫ਼ਾ ਹੈ, "ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਵਾਂਗ ਈ ਐ, ਮਾੜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਗਾਹ ਕਰ ਲਓ ਬੰਦਾ ਨਿਵਾਣ ਵੱਲ ਚਲਾ ਜਾਂਦੇ, ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦੇ, ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ ਨਿਗਾਹ ਕਰ ਲਓ ਤਾਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵੱਲ।" ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਖੂਬੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਲਪੀ ਵਿਵੇਕ ਸਿੱਧੇ ਕਥਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਜੀਵਣ-ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਰਮਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਦਾ ਹੈ।

ਦੀਪ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਸੰਧਿਆ' (ਹੁਣ, ਮਈ-ਅਗਸਤ) ਉਤਮ-ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਅਧਕਤ ਉਮਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਜਿਨਸੀ ਅਤ੍ਰਿਪਤੀ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਿਕ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਤਣਾਅ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੰਕਟ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਗੋਚੇ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੰਢਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਖਲਾਅ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਇਕ ਹਮਉਮਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਇਛੁੱਕ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡਾ ਅਤੇ ਮੁਟਿਆਰ ਧੀ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਆ ਖੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦੀ ਸੱਸ ਆਪਣੀ ਸਹਿਜ ਸਿਆਣਪ ਰਾਹੀਂ ਸੰਕਟ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ-ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਕਰਨ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਾੜੀ ਰੰਗਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਸੱਜਰੀ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਮਤਕਵੀਂ ਗਲਪੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਸਮੂਰਤ ਕਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰਗਟ ਸਤੌਜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਲਵ ਸਟੋਰੀ 'ਚ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਮਸਲਾ' (ਕਹਾਣੀ ਧਾਰਾ, ਅਪ੍ਰੈਲ-ਜੂਨ) ਉਤਮ-

ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਲਵੰਤ ਦੇ ਗੁਰਬਤ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਬਲਵੰਤ "ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਨਿਆਰ" ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਸ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਧਵਾਏ ਛੱਡਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਭ ਰਾਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਲ੍ਹਤ ਉਮਰੇ ਬਲਵੰਤ ਨੇ ਜਿਸਨੂੰ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬਣ ਕੇ ਵੀ ਦਿਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਅਜੇ ਬਲਵੰਤ ਲਈ ਰੀਣ-ਮਾਤਰ ਪਿਆਰ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਬਲਵੰਤ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਪੀੜ ਹਰ ਕੇ, ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਤੌਜ ਕੋਲ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਜਨ-ਜੀਵਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਨੁਭਵ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੋਂ ਜੀਵੰਤ ਨੁਹਾਰ ਨਾਲ ਚਿਤਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਦ-ਮੁਰਾਦੇ ਪੇਂਡੂ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਰ ਮੋਚਦੀ ਤਰਲ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਕ ਰੰਗਣ ਵਾਲੀ ਗਲਪੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਟੁੰਬਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ' (ਹੁਣ, ਮਈ-ਅਗਸਤ) ਵਿਚ ਉਤਮ-ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ 'ਖੰਡੇਧਾਰ' ਦੇ ਜੀਵਣ-ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਤੱਥ ਉਭਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਜੜ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਬਲਕਿ ਸੁਚੱਜੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੱਛਮ ਦੇ

ਦੀ ਕਲਾਤਮਕਤਾ ਵਿਸ਼ੇ ਅਨੁਕੂਲ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ-ਮੋਟਿਫ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਰਥ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਮਕਸੂਦ ਸਾਕਿਬ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

'ਲੂਹ' ਉਤਮ-ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਸੂਕਰਨ ਦੀ ਕਰੂਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਧਿਰਾਂ ਹਨ, ਅਦਿੱਖ ਸਥਾਪਤੀ, ਮੱਧਵਰਗੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਪਸ਼ੂਕ੍ਰਿਤ ਕਿਰਤੀ ਮਨੁੱਖ। ਇਕ ਅੱਧ ਦਿਨ ਲਈ ਪੈਕੀਂ ਗਈ ਬੀਵੀ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਣਾ ਹੀ ਮੱਧਵਰਗੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਸ਼ਟ ਦਾਇਕ ਕੰਮ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਉਹ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੰਢੇ ਦੀ ਥਾਂ ਬੋਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰੀ ਰੋਹੜੀ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪਸ਼ੂਕ੍ਰਿਤ ਵਿਕਰਤ ਹੁਲੀਆ ਵੇਖ ਕੇ ਤਾਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਣ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚਦਿਆਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਸ ਵਰਗੇ ਅਫ਼ਸਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਹੱਥ ਹੈ, ਉਹ ਸਵੈਗਿਲਾਨੀ ਅਤੇ ਅਕਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ "ਸਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਘਰੇ ਹੋਏ ਲੋਹੇ ਦੀ ਲੂਹ ਵਧ" ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸੰਕੇਤਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਕਥਾ-ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਥਾ-ਜੁਗਤ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਤੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕੁਲਵੰਤ ਗਿੱਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਮੇਰੀ ਬੁੱਕਲ ਦੇ ਵਿਚ ਚੋਰ' (ਹੁਣ, ਮਈ-ਅਗਸਤ) ਉਤਮ-ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਅਜੋਕੇ ਉਸ ਬਿਤਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਨਾਇਕਤਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਖਿਸਕਦਾ ਹੋਇਆ ਨਿਸਕ੍ਰਿਅਾ ਹੋ ਕੇ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਫੈਂਟਸੀ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਦਾ ਦੋਸਤ ਦੇਵਮਨੀ ਕਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਨਾਟਕਰਮੀ ਸੀ ਪਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਕ ਸਾਧਵੀ ਮਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਸੂਡੇ ਕੁਦਰਤਵਾਦ ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ ਬਣਕੇ ਅਚੇਤ ਹੀ ਮੌਤ-ਨੁਮਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਚਾਹਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕਥਾ-ਅੰਸ਼ ਵੀ ਮੱਧਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਅਮੂਰਤਤਾ ਦਾ ਦਖ਼ਲ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਕਾਵਿਕ ਗਲਪੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਫੌਜੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਕਿਸ ਮੌਤ ਤੋਂ' (ਸਾਹਿਤਕ ਏਕਮ, ਜਨਵਰੀ-ਮਾਰਚ) ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁੰਮ-ਗੁਆਚ ਗਏ ਪਿਆਰ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਤਮ-ਪੁਰਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦਾ ਫੌਜੀ ਹੈ ਜੋ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਅਤੀ ਗਤਬਤ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਇਕ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅੱਧੋਂ ਵੱਧ ਇਮਾਰਤ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਮੁਟਿਆਰ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚੋਂ ਹੈ, ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸਤ ਜਿਹਾ ਪਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਰਾਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੁਨੀਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਮਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੌਜ ਦੀ ਟੁਕੜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਵੀ ਹੈ, ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੀ ਸਹਿਕਦੀ ਸੁਨੀਤਾ ਦੀ ਏਨੀ ਖੇਹ-ਖਰਾਬੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਹੀ ਭਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਬਿਰਤਾਂਤਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਔਖੀ ਹੈ ਪਰ ਸੁਨੀਤਾ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚੋਂ ਆਖਰੀ ਪਿਆਰ-ਸੁਨੇਹਾ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਉਹ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਉਸਦੀ 'ਮੁਕਤੀ' ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲਕੀਰੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸਰਲ ਜਿਹੀ ਪਿਆਰ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਕਲਾਤਮਕਤਾ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਔਰਤ-ਮਰਦ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਵਚੇਤਨੀ ਪਾਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਇਸ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਪਾਸਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹਸਤੀ ਦਾ ਬੋਧ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਰਮਿਆਨੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਕੇ ਦਾ ਜਨਮ (ਪ੍ਰੇਮ ਮਾਨ, ਸਿਰਜਣਾ, ਅਪ੍ਰੈਲ-ਜੂਨ), ਮੈਂ ਮਾਂ... (ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਧੂ, ਸਿਰਜਣਾ, ਜੁਲਾਈ-ਸਤੰਬਰ), ਮੀ-ਲਾਰਡ (ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਸਿਰਜਣਾ, ਜੁਲਾਈ-ਸਤੰਬਰ), ਵਿਦਿਆ ਵਿਚਾਰੀ ਤਾਂ... (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ, ਸਿਰਜਣਾ, ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ), ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਢੇਰੀਆਂ (ਪਰਵੇਜ਼ ਸੰਧੂ, ਕਹਾਣੀ ਧਾਰਾ, ਜਨਵਰੀ-ਮਾਰਚ), ਕਾਲੀ ਕਥਾ (ਸਿਮਰਨ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਹੁਣ, ਮਈ- (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ ਤੇ)

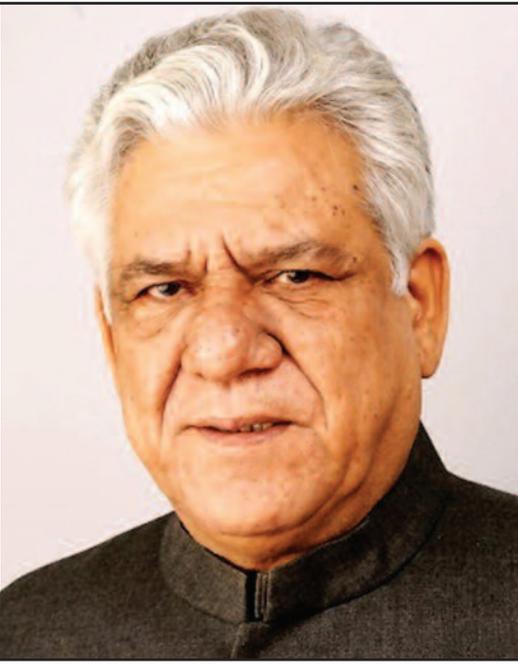
ਓਮਪੁਰੀ ਦਾ ਚਲਾਣਾ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਲਈ ਇਕ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ

ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦਾ ਜਨਮ 18 ਅਕਤੂਬਰ 1950 ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅੰਬਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਅਮਰੀਸ਼ ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਮਦਨ ਪੁਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਸਨ। ਓਮਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਓਮਪੁਰੀ ਨੇ ਪੁਣੇ ਦੇ ਫਿਲਮ ਐਂਡ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਡਰਾਮਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ।

ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁੰਡਾ ਇਸ਼ਾਨ ਵੀ ਹੈ। ਨੰਦਿਤਾ ਨੇ ਓਮਪੁਰੀ ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਜਸ ਕਾਰਨ ਦੋਵੇਂ 2013 ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਹੋਏ।

ਓਮਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1972 ਵਿੱਚ ਮਰਾਠੀ ਫਿਲਮ 'ਘਾਸੀਰਾਮ ਕੋਤਵਾਲ' ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਲੱਗ ਪਛਾਣ 1980 ਵਿੱਚ ਆਈ ਪਹਿਲਾਨ ਨਿਹਲਾਨੀ ਦੀ 'ਆਕ੍ਰੋਸ਼' ਤੋਂ ਬਣੀ। ਓਮਪੁਰੀ ਨੇ ਅਮਰੀਸ਼ ਪੁਰੀ, ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ, ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸ਼ਬਾਨਾ ਅਜਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਈ

ਓਮਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਹਾਸ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਮਾਹਿਰ ਕਲਾਕਾਰ ਵਾਂਗ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੰਭੀਰ ਅਭਿਨੈ ਦੇ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਓਮਪੁਰੀ ਨੂੰ 1981 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਰੋਹਣ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਭਿਨੈ ਦ ਲਈ ਕੌਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ 1983 ਵਿੱਚ 'ਅਰਧਸੱਤ' ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਲਈ ਬੈਸਟ ਐਕਟਰ ਦਾ ਕੌਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ। ਹਿਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਓਮਪੁਰੀ ਨੂੰ 1990 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਪਤਨੀ ਨੰਦਿਤਾ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੁਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਕਰੀਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਰੀਬੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਰੀ ਫਲੋਰੀਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿਫਟ ਹੋਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਓਮਪੁਰੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਾਂ ਕਈ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉੱਤਰੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਾਰਨ ਹੰਗਾਮਾ ਮੱਚ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੇ ਦੋ ਕਰੀਬ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਸਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੂਨੀਅਰ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਓਮ ਭਾਈ' ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਪੁਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਗਰਮ-ਗਰਮ ਸੁਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਪੁਰੀ ਇਸ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦੁਖੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਰੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਐਨ. ਐਸ. ਡੀ. ਵਿੱਚ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਲਾਸਮੈਟ ਸਨ। 1976 ਵਿੱਚ ਓਮ ਪੁਰੀ ਨੇ ਪੁਣੇ ਫਿਲਮ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਤੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਗਡੌਰ ਡੇਵ ਸਾਲ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਅਭਿਨੈ ਕੀਤੀ। ਓਮ ਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਥੀਏਟਰ ਗਰੁੱਪ 'ਮਜਮਾ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਓਮਪੁਰੀ ਦਾ ਵਿਆਹ 1991 ਵਿੱਚ ਅਭਿਨੇਤਾ ਅਨੂ ਕਪੂਰ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀਮਾ ਕਪੂਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।

ਯਾਦਗਾਰ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਓਮਪੁਰੀ ਦਾ ਅਭਿਨੈ ਦਮਦਮ ਸੀ। ਓਮਪੁਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਨੇਤਾ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਜਿਹਾ ਚਿਹਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਅਭਿਨੈ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਲੱਗ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਫਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਕ੍ਰੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਭਿਨੈ ਦੇ ਲਈ ਓਮਪੁਰੀ ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਸਪੋਰਟਿੰਗ ਐਕਟਰ ਦਾ ਫਿਲਮ ਫੇਅਰ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਈ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਭਿਨੈ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਭਿਨੈ ਦੇ ਬਲਤੇ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਹਰਤ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਓਮਪੁਰੀ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ, ਹਰਿਆਣਵੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਉੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਖੁਦ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਸਨ ਓਮਪੁਰੀ

ਓਮਪੁਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵੇਚ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿਫਟ ਹੋਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਓਮ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕ ਨਿਤਿਨ ਯਾਦਵ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਆਲੋਚਨਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਸਨ।

ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਡਿਊਸਰ ਖਾਲਿਦ ਕਿਦਵਈ, ਪੁਰੀ ਦੀ ਨੌਕਰਾਣੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਰੀਬੀ ਤੋਂ ਉਸ਼ਿਵਾਰਾ ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਘੰਟੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੋਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ

ਕਲਾਕਾਰ ਰੰਗ-ਕਰਮੀ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੀ ਬੇ-ਵਕਤ ਮੌਤ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਕੀਤੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ- ਅਲਾਇੰਸ ਕਲੱਬ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ 119 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰੇਸ਼ਾ ਫਿਲਮਸ ਵਲੋਂ ਕਲਾਕਾਰ ਰੰਗ-ਕਰਮੀ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੀ ਬੇ-ਵਕਤ ਮੌਤ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ, ਵਿਨੋਦ ਸਿੰਘ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੰਗ-ਮੰਚ ਦੇ ਬੀ.ਐਸ. ਠਾਕਰ, ਵੀਡੀਓ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼ਿਵਮ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ-ਮੰਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ, ਵਾਲੀਬੁੱਡ ਅਤੇ ਹਾਲੀਬੁੱਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਨੇ-ਕਲਾਕਾਰ, ਰੰਗ-ਕਰਮੀ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਹੁ-ਰੰਗ ਕਲਾ-ਮੰਚ ਦੇ ਬੀ.ਐਸ. ਵਿਲੋ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਿਤ ਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਅਲਾਇੰਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਜੋਨ

ਚੈਅਰਮੈਨ ਐਲੀ ਸੁਮੇਸ਼ ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਐਲੀ ਰਵੀ ਲੋਚਨ ਕੁਮਾਰ ਗੀਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਚੈਅਰਮੈਨ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀ.ਐਸ. ਠਾਕਰ ਨੇ ਓਮ ਪੁਰੀ ਨਾਲ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ

ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੀ ਬੇ-ਵਕਤ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰੇਸ਼ਾ ਫਿਲਮਸ ਦੇ ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ ਨਾਲ ਬੀ. ਐਸ. ਠਾਕਰ, ਵਿਨੋਦ ਸਿੰਘ, ਐਲੀ ਸੁਮੇਸ਼ ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਐਲੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਬਿਤਾਏ ਪਲਾ ਦੀ ਸਾਂਝ ਕੀਤੀ। ਵਿਨੋਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਡਰਾਮਾ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਚਲਦੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ ਹੋਰਾਂ 1964-65 ਵਿੱਚ ਹਰਪਾਲ ਟਿਵਾਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਬੱਬਰ, ਗਿਰਜਾ ਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ

ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੀ ਰੰਗ-ਮੰਚ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੈਨਵਸ ਤੇ ਲਗਵਾਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੀ ਕਰਮ-ਸੈਲੀ ਨਾਲ ਰੰਗ-ਮੰਚ, ਸਿਨੇ-ਜਗਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁ-ਰੰਗ ਕਲਾਮੰਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ 1989 ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰੰਗ ਕਰਮੀਆਂ ਲਈ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਆਸ਼ਾ ਦੀ ਕਿਰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਲਾਕਾਰ ਓਮ ਪੁਰੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

- ਰਿਪੋਰਟ - ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਰੀ

"ਮੈਂ ਓਹੀ ਬੋਹੜ ਹਾਂ" -ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ

ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ "ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ" 559-333-5776

ਬਾਈ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਮੇਰੇ ਗੁਆਂਢ ਪਿੰਡ ਹਿੰਮਤਪੁਰੇ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਛੋਟਾ ਵੀਰ ਵੀ ਹੈ। ਬਾਈ ਚਾਹੇ ਅਖਬਾਰ ਜ਼ਰੀਏ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਜਾਂ ਗੀਤ ਲਿਖਕੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਰ-ਦੇਵਨਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇ...! ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਦਰਦ ਓਹਦੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹੁਬੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਹਲਾਤ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਹੰਢਾਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਨੇ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਲਈ ਕਈ ਜ਼ੋਖਮ ਵੀ ਉਠਾਏ। ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਮੁਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ, ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਭਾਗੀਕੇ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਬੀ. ਏ. ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਕਾਲਜ ਢੁਡੀਕੇ ਤੋਂ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬੀ. ਐੱਡ. ਰਾਮਗੜੀਆ ਕਾਲਜ ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਇਕ ਦੋਸਤਾਂ ਪਰਵਿੰਦਰ ਮੂਧਲ ਅਤੇ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਕਾਲਜ ਲਈ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆ "ਚ ਕਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਜਿੱਤੇ। ਬੀ. ਏ. ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਓਹਦਾ ਪਲੇਨਾ ਲੇਖ "ਨੌਜਵਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ" ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾਂ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਹੀ ਮਨਦੀਪ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਿਆ। ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ ਟਾਇਮ ਚੈਨਲ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨੇ ਸਰਵ-ਸਿਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੱਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਅਧਿਆਪਕ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। 2007 ਵਿੱਚ ਬਾਪ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੱਚਨਚੇਤ ਮੌਤ ਨੇ ਮਨਦੀਪ ਨੂੰ ਧੁਰ-ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਕੰਬਾਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਤਾ ਰੋਡਵੇਜ ਵਿੱਚ ਕਡਕਟਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਨਦੀਪ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰੋਡਵੇਜ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਕਡਕਟਰ ਵੀ ਜੋਬ ਮਿਲ ਗਈ। ਹਲਾਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਬੱਸ ਅੱਡਿਆ ਤੇ ਸੀਟੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਲ ਕੁ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਮਨਦੀਪ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਗਿਆ। ਮਨਦੀਪ ਕਡਕਟਰੀ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨ ਵੀ ਭਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਭਾਵੁਕ ਹੋਏ ਉਹ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ,

ਇਵੇਂ ਦਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ ਵੀਰ ਖੁਰਮੀ...! ਬਹੁਤ ਖਜ਼ਾਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਛੁਪਾਕੇ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੱਪੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹਦੀ ਸਾਇਰੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਫੋਨ ਤੇ ਗੀਤ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਾਲਜੇ ਧੂਹ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੀਰ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਗੀਤ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਾਏ ਵੀ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਚੰਗਾਂ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਇੰਗਲੈਂਡ ਆਕੇ ਇੱਕਲੇ ਪੌਡਾ ਮਗਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਬਲਕਿ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਇਥੇ ਆਕੇ ਵੀ ਚਲਦੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ ਲਿਖੇ। ਮਨਦੀਪ ਨੇ "ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ ਡਾਟ ਕਾਮ" ਨਾਮ ਦੀ ਵੈਬਸਾਇਟ ਵੀ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਥੇ ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮਨਦੀਪ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਇਥੋਂ ਜੰਗ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਘਰੇ ਪੌਤੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਦੌਲਤ ਪੁਤਰ ਹਿੰਮਤ ਖੁਰਮੀ ਤੇ ਬੇਟੀ ਕੀਰਤ ਖੁਰਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਤੇ ਪੜਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮਨਦੀਪ ਦਾ ਡੈਡੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੀਤਕਾਰ ਸੀ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਮਨਦੀਪ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਲਿਖੇ ਗੀਤ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਮਿੱਟ ਖੁਰਮੀ ਦੇ ਬਾਲਟੀ ਤੇ ਢੋਲਕੀ ਰੂਪੀ ਸਾਥ ਨਾਲ ਬਾਲ ਸਭਾਵਾਂ ਜਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਤੇ ਅਕਸਰ ਗਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਮਨਦੀਪ ਲੱਚਰ ਗਾਇਕਾ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਖਫਾ ਸੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੈਪ ਜੀਹਦਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਨੇੜ ਤੇੜ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਵਾਹ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹਨੂੰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਘਸੋੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲੱਚਰਤਾ ਭਰੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਮਹੌਲ ਨੂੰ ਨੱਲੂ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਰੋਡੀਓ ਫਿਲ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੋਸਟਰ ਦੁਨੀਆਂ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰਲੀਜ

ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਗੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਚਰ ਗਾਇਕਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਅੱਜ ਜੇ ਚੰਗੇ ਗੀਤ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਇਹਦਾ ਸਿਹਰਾ ਵੀ ਕਿਤੇ ਨਾਂ ਕਿਤੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿਰ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਬੇਬਾਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਤਿੰਦਰ ਪੰਨੂੰ, ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਜੱਗੀ ਕੁੱਸਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਉਘੇ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਗੀਤ ਲਿਖ ਅਤੇ ਗਾਏ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਜਾ ਸ਼ੋਹਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਾਇਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਨਦੀਪ ਦਾ ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੀਤ "ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ" ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੰਦਹਾਲੀ ਹਲਾਤਾਂ ਦੀ ਐਸੀ ਬਾਤ ਪਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਤੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਗੀਤ ਜ਼ਰੀਏ ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਪਾਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੈਂਸਰ ਲਾਇਆ ਤੇ ਇਹ ਗੀਤ ਆਪਣੀ "ਮਾਂ" ਤੋਂ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਦਹਾਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੀਤ "ਮੈਂ ਓਹੀ ਬੋਹੜ ਹਾਂ" ਲੋਕ ਮਨਦੀਪ ਲੋਕ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਆਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਵੋਗੇ। ਇਸ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਬੋਹੜ ਨੂੰ ਕੱਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਾਜਾ ਹਲਾਤ ਬਿਆਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਹੋਣ

ਬੈਠਕੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬੱਕੇ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਕਾਮੇ ਸੱਬ ਰੂਪੀ ਝੁੰਡ ਬਣਾਕੇ ਤਾਸ ਖੇਡ ਜਾ ਗੱਲਾ ਬਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਥਕੇਵਾਂ ਲਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਅੱਜ ਓਸੇ ਬੋਹੜ ਦੇ ਟਾਹਣਿਆ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਦੁਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਢਾਹੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬੋਹੜ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਕੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲੁਟਕੇ ਖਾ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਹਣਤਾ ਪਾਈਆ ਗਈਆ ਹਨ। ਇਸੇ ਬੋਹੜ ਤੇ ਕਦੇ ਪੀਘਾਂ ਝੂਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਲੱਪੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹਲੂਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਲ ਮਿਲਾਕੇ ਇਹ ਗੀਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਐਸੀ ਦੁਖਦੀ ਰੰਗ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰਰੋਜ਼ ਟੀਵੀ, ਰੇਡੀਓ, ਅਖਬਾਰ ਜ਼ਰੀਏ ਪੜਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੀਤ ਜੱਸੂ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ "ਦੀ ਸਾਂਉਡ ਲੈਬ" ਦੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਗ੍ਰਾਫੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦਰੇਤੂ ਨੇ ਬਾਹੁਬੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਸ ਕਰਦਾ ਕਿ ਬਾਈ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆਂ ਅਤੇ ਓਸੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਇਹ ਗੀਤ ਸੁਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾ ਤੇ ਢੇਰੀ ਵਾਹ ਚੁਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਜਰੂਰ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਉਦਾਸ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾ ਸਕੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਪਰਤਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੀਤ ਇੱਕ ਕਿੱਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੋਈ ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਇਹ ਗੀਤ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਹਿੰਮਤ ਖੁਰਮੀ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਕੀਰਤ ਖੁਰਮੀ ਤੋਂ ਰਲੀਜ ਕਵਾਇਆ। ਜੀ ਓਏ ਸੱਜਣਾ ਜੀ। ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਦੀ ਕਲਮ ਦੇ ਕੁਝ ਬੋਲ-ਓਹਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਪੁਛਾ ਜੇ ਖੁਦਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਕਿ ਮੇਰਿਆ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਸਜਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਲਈ ਜੇ ਗਾਂਢਾ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ ਨਾਂ, ਓਹੀ ਸੇਕ ਖੁਦ ਝੱਲਾਂ, ਓਹੀ ਰਾਹ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਸੱਚ ਦੇ ਰਾਹ ਚੱਲਦੇ ਤੇ ਕਦੇ ਡੋਲੇ "ਖੁਰਮੀ" ਨਾ, ਬੱਸ ਲੋਕਾਂ ਲੇਖੇ ਲੱਗਜੇ ਜੇ ਸਾਹ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ।

ਸਾਹਿਤਕ ਪੈੜਾਂ- ਇਸ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ

ਲੋਹੜੀ

ਬਲਦੀਆਂ ਪਾਬੀਆਂ ਦੁਆਲੇ
ਚਾਰ ਚੱਕਰ ਕੱਢ ਲੈਣੇ ਹੀ
'ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਣਾ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਚੁੰਢੀ ਕੁ ਤਿਲ ਅੱਗ 'ਚ ਸੁੱਟਣ ਨਾਲ
ਨਾ ਦਲਿੰਦਰ ਸੜਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਦਾ ਗ਼ਰੂਰ।
ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅਣਖ ਦੀ ਲਾਟ ਬਾਲ ਕੇ
ਪਿੰਡੀ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ - ਲੋਹੜੀ ।
ਆਪਣੀ ਸਿੱਟੀ
ਆਪਣੀਆਂ ਫੁਸਲਾਂ
ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜ ਮਰਨ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ - ਲੋਹੜੀ।
ਕਿਸੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਦਰਿੰਦੇ ਦੁਆਰਾ
ਕੀਤੇ ਕੌਮੀ ਅਪਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁੱਪ-ਚੁਪੀਤੇ ਜਰ ਕੇ
ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਿਉਹਾਰ ਤਾਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦੈ ਪਰ ਲੋਹੜੀ ਨਹੀਂ ।
ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਰਾਹ ਜਾਂਦੀ
ਕਿਸੇ ਸੋਹਣੀ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰ ਕੇ
ਜਾਂ
ਕੁੱਖ 'ਚ ਪਲਦੀ
ਕਿਸੇ ਮਾਸੂਮ ਮੁੰਦਰੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ
ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਿਉਹਾਰ ਤਾਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦੈ ਪਰ ਲੋਹੜੀ ਨਹੀਂ ।
ਬਾਬੇ ਦੁੱਲੇ ਦਿਓ ਵਾਰਸੋ !
ਆਉ
ਕਿ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜੀਏ ।
ਆਉ
ਕਿ ਸੁੰਦਰੀ-ਮੁੰਦਰੀ ਨੂੰ ਬਚਾਈਏ ।
ਆਉ
ਕਿ ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਈਏ ।
ਕਿਉਂਕਿ
ਬਲਦੀਆਂ ਪਾਬੀਆਂ ਦੁਆਲੇ
ਚਾਰ ਚੱਕਰ ਕੱਢ ਲੈਣੇ ਹੀ 'ਲੋਹੜੀ ਮਨਾਉਣਾ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ...
- ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
91-94635-18172

ਪਾਣੀ ਤੇ ਬੱਸ

ਦੇਵ ਘੋਲੀਆ ਖੁਰਦ (ਫਰਿਜ਼ਨੋ)
559-232-7764

ਕੋਈ ਟਾਈਮ ਉਹਦਾ ਦੱਸ ਤੇਰਾ ਗਾਉਂਦੇ ਸਾਰੇ ਜੱਸ
ਬੈਠੇ ਟਿਕਟਾਂ ਕਟਾਈ ਨਿੱਤ ਲੜਦੀ ਹੈ ਸੱਸ
ਬਾਕੀ ਬਾਲ ਬੱਚੇ ਸਾਰੇ ਹੁਣ ਕਰਦੇ ਅਤੀ
ਬੱਸ ਪਾਣੀ 'ਚ ਚਲਾਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿਆਂ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਡੀਕਦੀ ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੀ ਉਹਨੂੰ ਅੱਡੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ।

ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਤੂੰ ਕਰਾਇਆ ਕਿਹਾ ਕਰਕੇ ਵਖਾਇਆ
ਬੜਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਸੋਹਣਾ ਬਹਿਕੇ ਹੱਥ ਤੂੰ ਹਲਾਇਆ
ਮੈਨੂੰ ਖਬਰਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਰੋਟੀ ਮੇਰੀ ਤਵੇ ਤੇ ਸੜੀ
ਬੱਸ ਪਾਣੀ 'ਚ ਚਲਾਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ

ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਦਰਿਆ ਨਾ ਤੂੰ ਕੀਤੀ ਪੁਵਾਰ
ਬੱਸ ਏਦਾਂ ਸੀ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਆਹ
ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਜੰਨ ਤੇਰੀ ਵੇ ਚੜ੍ਹੀ
ਬੱਸ ਪਾਣੀ 'ਚ ਚਲਾਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ

ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਾ ਛੱਡੀ ਦੁਜੀ ਕੀਤੀ ਗੱਲ ਵੱਡੀ
ਖੇਡ ਕਰਤੀ ਜਿਉਂਦੀ ਤੂੰ ਕਰਾਕੇ ਤਾਂ ਕਬੱਡੀ
ਕਈ ਝੂਠਿਆਂ ਹੀ ਲਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ ਝੜੀ
ਬੱਸ ਪਾਣੀ 'ਚ ਚਲਾਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ...

ਦੱਸ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਈਏ ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖਤੇ ਸੁਣਾਈਏ
ਨੋਟਬੰਦੀ ਨੇ ਸਤਾਇਆ ਹੁਣ ਰੋਟੀ ਕਿੱਥੋਂ ਖਾਈਏ
ਮੇਰੀ ਚੰਦਰਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਹੁਣ ਬਹਿ ਗਿਆ ਜੜ੍ਹੀ
ਬੱਸ ਪਾਣੀ 'ਚ ਚਲਾਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿਆਂ ਮੈਂ ਤਾਂ

ਹੁਣ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਦੇਣਾ 'ਦੇਵ' ਕਿਸੇ ਵੱਢ
ਉਹਨੇ ਵੇਚੀਆਂ ਸੀ ਟਿਕਟਾਂ ਤੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਗਿਆ ਵੱਧ
ਪਿੰਡ 'ਘੋਲੀਏ' ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ ਤਾਹੀਉਂ ਉਹਦੇ ਨਾ ਲੜੀ
ਜਿਹੜੀ ਬੱਸ ਪਾਣੀ 'ਚ ਚਲਾਈ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿਆਂ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਡੀਕਦੀ ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੀ ਉਹਨੂੰ ਅੱਡੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ।

ਦਿ੍ੜ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੀ ਮਾਲਕਣ- ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਮੋ ਦਿਓਣ ਐਲਨਾਬਾਦੀ

ਸਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤਪੱਸਵੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਿਦਕ, ਸਿਰਤ,
ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਸਦਕਾ ਜਿੱਥੇ ਖੁਦ
ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੁਸ਼ਨਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਰ ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰ
ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਹ ਦੁਜਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਬਣ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਿਆ ਇਕ ਨਾਓ ਹੈ-
ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਮੋ 'ਦਿਓਣ ਐਲਨਾਬਾਦੀ'। ਜਿੱਡਾ ਲੰਬਾ ਨਾਓ
ਹੈ, ਉਡਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਛੁਪਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ 'ਰਾਜ'।

ਜਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਿਓਣ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਬਾਬੂ
ਰਾਮ ਦੇ ਘਰ, ਮਾਤਾ ਨਛੱਤਰ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੀ
ਕਰਮਜੀਤ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਕੂਲ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਹੀ ਗਈ
ਹੈ। ਬਾਰਵੀਂ ਉਸ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੀਤੀ।
ਬਾਰਵੀਂ ਦੀ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਹ
ਜਲੰਧਰ ਰੇਡੀਉ ਦੇ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ, 'ਗੁਲਦ-
ਸਤਾ', 'ਰਾਬਤਾ',
'ਅੱਜ ਦਾ ਖੱਤ', 'ਕੁਝ
ਸੁਣੀਏ ਕੁਝ ਕਹੀਏ'
ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਰੇਡੀਉ
ਦੇ 'ਯੁਵਬਾਣੀ'
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਖੱਤ
ਲਿਖਣ ਲੱਗੀ। ਫਿਰ,
ਉਸਦਾ ਰੁਝਾਨ
ਕਵਿਤਾ ਵੱਲ ਹੋ
ਤੁਰਿਆ। ਉਸਦੀਆਂ
ਕਵਿਤਾਵਾਂ 'ਹਮਸਫਰ', 'ਪਬਲਿਕ
ਟਾਈਮਜ਼', 'ਪੰਜਾਬੀ ਸਕਰੀਨ', 'ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਾ', 'ਸੁਜਾਤਾ'
'ਚ ਛਪਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ "ਸਪੋਕਸਮੈਨ"
ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ "ਸ਼ਬਦ ਬੂੰਦ" ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਚ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਛਪ
ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

28 ਜੁਲਾਈ, 1998 ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਰੇਡੀਉ ਤੇ ਪਹਿਲੀ
ਵਾਰ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਉਸ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ
ਅਵਾਜ਼ ਦੇ ਕਾਇਲ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰਾ
ਭੇਜਿਆ। ਫਿਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਥ ਸਦਕਾ ਕਈ ਉਸਨੇ ਪਿੰਡੇ
ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਬਾਰਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2001 'ਚ
ਐਲਨਾਬਾਦੀ 'ਚ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ
ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੁਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। 2008 'ਚ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਨਾਲ-
ਨਾਲ ਬੀ. ਏ. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ
ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ
ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਬੀ. ਐਡ ਰੈਗੂਲਰ
ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ 'ਚ ਵੱਧ
ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਸ
ਪਿੱਛੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ 'ਚ
ਅਧਿਆਪਕਾ ਲੱਗਕੇ ਐਮ.
ਏ. ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੀਤੀ।
2016 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੈਕਚਰਾਰ
ਬਣਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ
"ਬੈਸਟ ਟੀਚਰ" ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ
ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ
ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਐਂਡ
ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਗੀਤਕਾਰੀ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਿਆ
ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਸੁਪਨੇ ਉਸਨੇ ਪੇਖੇ ਘਰ
ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤੇ ਉਸਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਪਨੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ
ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਿੱਘੇ ਅਤੇ ਮਿਲਵਰਤਨ ਭਰੇ ਸਹਿਯੋਗ
ਸਦਕਾ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪੇਖੇ ਤੇ ਸਹੁਰੇ ਦੋਹਾਂ
ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਿਓਣ ਤੇ
ਐਲਨਾਬਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਓ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਜੋੜਕੇ ਲਿਖਣ
'ਚ ਗੌਰਵ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਰਮਜੀਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਬਠਿੰਡਾ
ਰੇਡੀਉ ਤੋਂ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦਾ ਲਾਈਵ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ "ਬਾਬੂਲ ਦਾ
ਵਿਹੜ" ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਸਿਰਸਾ ਐਫ. ਐਮ. ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦੇ
ਲਾਈਵ ਕਵੀ-ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਵੀ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਹ
ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਰਹਿਕੇ ਗੀਤਕਾਰੀ ਖੇਤਰ
'ਚ ਨਾਮਨਾ ਖੱਟਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਦੋ
ਗੀਤ "ਹਾਲ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ" ਅਤੇ "ਜਿੰਦ", ਗਾਇਕ ਜੈਲਾ
ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੀਆ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ
ਹੀ ਬਸ ਨਹੀ, ਕਰਮਜੀਤ ਨੂੰ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਤੇ ਐਕਟਿੰਗ
ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਵਧੀਆ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੌਕ
ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ,
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, ਉਨੀ
ਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਲਟਾ ਵੀ ਲਿਖ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਲੁਧਿਆਣਵੀ
9876428641

ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨਿੱਘ, ਸੇਕ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ- ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

ਸ਼ਾਹਕੋਟ (ਬਿਊਰੋ)- ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦਾ ਸੁਭ ਮਹੂਰਤ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਵੱਲੋਂ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਾਂ
ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਾਫੀ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ
ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੂੰ
ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ
ਨੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ

ਅਨੁਭਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ
ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 'ਸਿਟੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਲੱਬ ਰਜਿ' ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੇ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਝਵਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾ ਭੱਲਣਯੋਗ
ਕੌਸ਼ਿਸ਼ਾ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੇ ਗਾਂਧੀ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹ ਸਥਾਨਕ ਗਾਂਧੀ ਚੌਕ ਦੇ
ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹਾਨ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ
ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਹਰ ਇੱਕ ਦੂਰੋਂ ਨੇੜਿਉਂ
ਆਏ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਤੇ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ।
ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਡਾ:ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ
, ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਝੀਤਾ, ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧਿੰਝਣ, ਜਰਨੈਲ

ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਕਾਰ, ਰਾਕੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ,
ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ, ਜਗਸੀਰ ਜੋਸਨ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਬਜਾਜ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਗਰੇਵਰ, ਹਰਦੇਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੀਤਲ ਕੁਮਾਰ
ਅਗਰਵਾਲ, ਬਖਸ਼ੀਸ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਟੀਮ ਕਾਲਾ
ਸੰਘਿਆਂ, ਨੇਕੀ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਸੰਸਥਾ, ਅਮਨ ਮਲਹੋਤਰਾ,
ਕਮਲਜੀਤ ਭੱਟੀ, ਬਖਸ਼ੀਸ ਸਿੰਘ ਮਠਾਤੂ ਪ੍ਰਦੀਪ ਡੱਬ ਅਤੇ
ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੋਰ ਪੜਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਰੋਨਾਲਡੋ ਬਣਿਆ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਬਿਹਤਰੀਨ ਫੁਟਬਾਲਰ

ਜ਼ਿਊਰਿਖ- ਰਿਆਲ ਮੈਦਰਿਦ ਅਤੇ ਪੁਰਤਗਾਲ ਦੇ ਸਟਾਰ
ਫੁਟਬਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟਿਆਨੋ ਰੋਨਾਲਡੋ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਲੱਬ
ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ 2016 'ਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਫੀਫਾ
ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਫੁਟਬਾਲਰ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ
ਲਿਖਵਾਇਆ ਹੈ। ਲਿਸੇਬੋਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਕਲਾਡੀਓ ਰੈਨੀਅਰੀ ਨੂੰ
ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਲੀਗ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਖਿਤਾਬੀ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ
ਸਾਲ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਕੋਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਫੀਫਾ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਗਮ 'ਚ
31 ਸਾਲਾ ਰੋਨਾਲਡੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਖਿਡਾਰੀ ਲਿਓਨੇਲ ਮੈਸੀ
ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 'ਚ ਸਿਖਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹੇ ਫਰਾਂਸ
ਦੇ ਐਂਟੋਨੀ ਗ੍ਰਿਜਮੈਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀ
ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕੀਤਾ। ਰੋਨਾਲਡੋ ਆਪਣਾ ਤੀਜਾ

ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲੀਗ ਖਿਤਾਬ ਅਤੇ ਪੁਰਤਗਾਲ
ਨਾਲ ਯੂਰੋ 2016 ਜਿੱਤਣ ਮਗਰੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਹੀ 'ਬੋਲੋਨ ਦੀ ਓਰ' ਖਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਨਾਂ
ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲੀਗ ਦੇ
12 ਮੈਚਾਂ 'ਚ 16 ਗੋਲ ਕੀਤੇ ਸੀ। ਫੀਫਾ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਿਆਨੀ ਇਨਫੈਂਟਿਨੋ ਤੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਰੋਨਾਲਡੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
2016 ਉਸ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ
ਬਿਹਤਰੀਨ ਸਾਲ ਰਿਹਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 65
ਸਾਲਾ ਰਾਨੀਯੇਰੀ ਨੇ ਰਿਆਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ
ਜਿਨੇਦਿਨ ਜਿਦਾਨ ਅਤੇ ਪੁਰਤਗਾਲ ਦੇ
ਮੈਨੇਜਰ ਫਰਨਾਂਡੋ ਸਾਂਤੋਸ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ

ਸਰਵੋਤਮ ਕੋਚ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕੀਤਾ।
ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਖਿਡਾਰੀ
ਡਿਏਗੋ ਮਾਰਾਡੋਨਾ ਨੇ ਸਰਵੋਤਮ ਕੋਚ ਦੀ
ਟਰਾਫੀ ਦਿੱਤੀ।

ਪਿਛਲੇ ਸੈਸਨ 'ਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਜਾਣ
ਤੋਂ ਬਚਣ ਮਗਰੋਂ ਲਿਏਸਟਰ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਸਭ
ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ।
ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੌਮੀ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਕੋਚਾਂ ਅਤੇ
ਕਪਤਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ
ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਹੈ। ਰੋਨਾਲਡੋ ਨੂੰ 31.5 ਫੀਸਦ ਜਦਕਿ
ਮੈਸੀ ਨੂੰ 26.4 ਫੀਸਦ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਮੈਸੀ

ਨੇ ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਅਮਰੀਕੀ
ਮਿਡਫੀਲਡਰ ਕਾਰਲੀ ਲਾਇਡ ਨੂੰ 2016 ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਮਹਿਲਾ
ਖਿਡਾਰੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਲ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਫਿਫਾ-ਪ੍ਰੋ ਟੀਮ
'ਚ 11 'ਚੋਂ ਨੌਂ ਖਿਡਾਰੀ ਸਪੇਨ ਦੀ ਲਾ ਲੀਗਾ ਦੇ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਅਗਵਾਈ ਰੋਨਾਲਡੋ ਅਤੇ ਮੈਸੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਬਾਇਰਨ ਮਿਊਨਿਖ
ਦੇ ਗੋਲਕੀਪਰ ਮੈਨੁਅਲ ਨਿਊਰ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੌਥੇ ਸਾਲ ਟੀਮ
'ਚ ਥਾਂ ਬਣਾਈ। ਫੀਫਾ ਨੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਅਟਲੈਟਿਕੋ
ਨੇਸੀਯੋਨਲ ਨੂੰ 'ਫੇਅਰ ਪਲੇਅ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ਟੀਮ
ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਫੁਟਬਾਲ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਕਲੱਬ
ਚੈਪੇਕੋਏਂਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਰਾਜ਼ੀਲ ਦੀ ਇਸ
ਟੀਮ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਖਿਡਾਰੀ ਫਾਈਨਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
ਦੌਰਾਨ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸੀ।

ਚੰਦੜ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਕਰਵਾਏ ਗਏ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ- ਸ੍ਰੀ ਆਗਿਆ ਰਾਮ ਚੰਦੜ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੱਤਿਆਦੇਵੀ ਚੰਦੜ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪੋਤਿਆਂ ਜੋਵਨ ਚੰਦੜ ਅਤੇ ਜੇਡਨ ਚੰਦੜ (ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਦਲਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਤਾਜਪੁਰੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ (ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ) ਵਿਖੇ 6

ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਤੇ 8 ਜਨਵਰੀ 2017 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਜਥਾ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ

ਰਸਭਿੰਨਾ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੰਦੜ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਦੂਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੰਦੜ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ

ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹੁੰਚੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸ ਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਸਰਬਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਿਆ।

ਤਸਵੀਰਾਂ- ਪ੍ਰੋਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ (ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ)

ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋਹੜੀ

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਮਲਟੀਕਲਚਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵੱਲੋਂ ਲੋਹੜੀ ਮੇਲਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਇਹ ਸਿਰਫ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਂਟਰੀ 5 ਡਾਲਰ ਹੋਵੇਗੀ। 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਐਂਟਰੀ ਫਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

ਸੁਮਨ ਹੀਰ 925-219-5991 ਰੂਬੀ ਰਾਜੂ 925-550-1088 ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ 925-642-5953 925-864-3855

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

22 ਜਨਵਰੀ 2017 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ)
ਸ਼ਾਮ 2.00 ਵਜੇ ਤੋਂ 5.00 ਵਜੇ ਤੱਕ
300 Presidio Lane
Pittsburg CA 94565

ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਭੰਗੜਾ, ਡਾਂਸ, ਹਿਪ ਹੋਪ, ਗਿੱਧਾ, ਲਾਈਵ ਡੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਣਗੇ

ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ (ਬਾਬ) ਨੂੰ ਕਾਰਨਿੰਗ 'ਚ ਬਿਜਨਿਸ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲੈਣ ਤੇ ਨਿੱਘੀ ਘਰਟੀ

ਕਾਰਨਿੰਗ (ਡੀ. ਡੀ. ਬੀ.)- ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਅੱਜ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੀ ਮੁਲਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਆਮਦ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਜਿੱਥੇ ਵੀ 100-200 ਘਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਕੰਮਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਜਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਲਚਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੇ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਧਾਂਕ ਜਮਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਕੀ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ

ਸੀ, ਉਹ ਮੀਡੀਏ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਾਰਨਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰਕ ਖੇਤਰ 'ਚੋਂ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ (ਬਾਬ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਜਨਿਸ 'ਲਿਕਰ ਕੈਬਨਿਟ' ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਸ. ਬਾਬ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸ. ਚੱਠਾ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੱਠਾ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਘੇ ਬਿਜਨਿਸਮੈਨ ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਵਾਨ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਡੀ. ਜੇ. ਸਨੀ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਪੂ ਜੋਹਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਗਰੇਵਾਲ, ਸਤੰਤਰ ਸਿੰਘ ਲਾਖਾ ਆਦਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਸ. ਚੱਠਾ ਨੂੰ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ (ਬਾਬ) ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੋ ਲੱਗਭੱਗ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, 'ਚੋਂ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬਿਜਨਿਸ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ। ਤੇ ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸੁਪਤਨੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੋਹਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਸੋਹਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਤੰ-ਦਰੁਸਤੀ ਤੇ ਇਤਫਾਕ ਭਰਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਖਿਆਲ ਕਰਾਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ 'ਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾਂ।

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਭਰਿਆ ਮੇਲਾ ਛੱਡਣਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸ. ਚੱਠਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਿਲੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਤੇ ਸਥਰ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਲਗਾਉਣਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ। ਜੋ ਬਾਕੀਆ ਲਈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਬੜੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

ਘੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99 + Labor
Recap Truck Tire	\$ 249 + Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199 + Labor

**NEW & USED
TIRES
WASH, LUBE, BRAKES**

Call:

530-824-5134

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER \$28.99

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021
Across the Street from TA Truck Stop